

РОЗДІЛ І
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Міжнародні документи з питань збереження культурної спадщини,

прийняті на 17-й Генеральній Асамблеї ICOMOS

Кириленко Л.М.

Як і попередні випуски, сьомий випуск праць Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень містить розділ «Міжнародний досвід», в якому публікуються найновіші міжнародні документи, що регулюють питання збереження культурної спадщини. Інститутом вивчаються світові тенденції у сфері охорони культурної спадщини та здійснюється діяльність із впровадження їх у вітчизняну практику. Популяризація культурної спадщини відбувається шляхом видання наукової, нормативно-методичної та довідкової літератури, зокрема у 2008 році вийшла збірка міжнародних документів UNESCO* та ICOMOS** «Міжнародні засади охорони нерухокої культурної спадщини».

Правовий нігілізм може призвести до непоправних наслідків. Недостатня поінформованість суспільства, фахівців і широкої громадськості щодо напрацьованих законодавчих і нормативних актів з охорони об'єктів культурної спадщини створює умови для недотримання пам'яткоохоронних норм і, відповідно, втрати національної культурної спадщини, руйнації та спотворення окремих пам'яток.

З метою популяризації чинної законодавчої бази України та міжнародних конвенцій, ратифікованих Україною, з охорони, використання та популяризації культурної спадщини в 2011 році видано «Збірник нормативно-правових актів сфери охорони культурної спадщини» [1].

Поширення серед пам'яткоохоронців нормативних актів та міжнародних документів має сприяти подальшому розвитку сфери охорони культурної спадщини, поліпшенню стану збереження національних культурних надбань.

Сучасне законодавство повинно відповідати політичним, економічним та соціальним потребам суспільства. У зв'язку з цим особливого значення набуває вивчення міжнародного досвіду зі збереження культурної спадщини.

* UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) — Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (скорочено ЮНЕСКО).

** ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) — Міжнародна рада з охорони пам'яток та історичних місць.

У цьому збірнику друкуються останні документи, які були прийняті ICOMOS на 17-й Генеральній Асамблеї в Парижі з 28 листопада по 1 грудня 2011 року.

Генеральна Асамблея прийняла два нових доктринальних документи, які доповнюють існуючий набір Хартій, які ICOMOS поширює з моменту його першої Генеральної Асамблеї [2] (відбулася у 1965 р.), щоб забезпечити керівними принципами владу, установи, експертів та всіх зацікавлених сторін у їхній діяльності щодо збереження та покращення культурної спадщини:

- «Дублінські принципи». Спільні Принципи ICOMOS — ТІССІН* зі збереження промислової спадщини, її об'єктів, споруд, зон та ландшафтів;
- Принципи Валлетти з охорони та управління історичними містами, селищами і міськими районами.

Також в результаті обговорень у ході наукового симпозиуму прийнято Паризьку декларацію про культурну спадщину як рушійну силу розвитку, а також 46 резолюцій, що стосуються організаційних питань ICOMOS, таких як прийняття нових Правил процедури Генеральної Асамблеї, а особливо нових питань спадщини, пов'язаних з правами людини і підтримкою миру, а також із ситуаціями, які зачіпають конкретні пам'ятки та об'єкти.

Паризька декларація про культурну спадщину як рушійну силу розвитку є результатом низки ініціатив і дій, які були здійснені ICOMOS з метою сприяння процесу розвитку суспільства та збереження матеріальної і нематеріальної культурної спадщини як важливий аспект сталого розвитку. Питання, розглянуті у цій Декларації, порушувались у низці раніше прийнятих документів ICOMOS. Важливим кроком була робота ICOMOS у розробці Хартій, які стали міжнародними стандартами, особливо для ЮНЕСКО та її держав-членів: Нарський документ про автентичність (1997), Ксіанська декларація про збереження оточення споруд спадщини, визначних місць та територій (2005), Хартія з міжнародного культурного туризму (1997), Хартія про культурні маршрути (2008) і Хартія для інтерпретації та презентування місць культурної спадщини, яка також була прийнята у 2008 році [3].

У Паризькій декларації про культурну спадщину як рушійну силу розвитку розглядається вплив глобалізації на суспільства і чому саме

* ТІССІН (The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage) — Міжнародний комітет з історичних міст і сіл.

цей процес небезпечний для збереження культурної спадщини. Світова глобалізація виявляється у стиранні цінностей, самобутності та культурного розмаїття, а також матеріальної і нематеріальної культурної спадщини. Тому необхідно розглянути зв'язок між розвитком і спадщиною.

Паризька декларація про культурну спадщину як рушійну силу розвитку встановлює доктринальні норми щодо врегулювання взаємодії спадщини та розвитку за такими напрямками:

- Спадщина та регіональний розвиток;
- Спадщина та економіка;
- Збереження простору;
- Збереження архітектурної спадщини;
- Туризм і розвиток;
- Розвиток та економічний вплив на спадщину;
- Роль місцевих громад у підвищенні обізнаності зацікавлених сторін;
- Професійна підготовка;
- Дослідження.

«Дублінські принципи» — це спільні принципи ICOMOS — TICCIH зі збереження промислової спадщини, її об'єктів, споруд, зон та ландшафтів, прийняті з метою збереження вкрай вразливої індустріальної спадщини.

Глобальний процес індустріалізації, що спостерігається протягом останніх двох століть, є одним із найважливіших етапів в історії людства, що надає цій спадщині особливого значення і важливості в сучасному світі. Також визначено, що крім матеріальної спадщини, пов'язаної з промисловими технологіями і процесами, створенням механізмів, архітектурою і містобудуванням, промислова спадщина включає в себе безліч нематеріальних аспектів, втілених у навичках, спогадах і соціальному житті робітників та їхніх громад, що також підлягає збереженню.

Визнаючи особливий характер промислової спадщини і проблеми та загрози, що впливають на неї в результаті взаємодії з сучасними економічними, правовими, культурними та екологічними контекстами, ICOMOS і TICCIH прагнуть розширити свою співпрацю шляхом прийняття та сприяння поширенню і використанню «Дублінських принципів» з метою надання допомоги в документації, охороні, збереженні та розумінні промислової спадщини як частини спадщини людського суспільства в усьому світі. Основними пунктами «Дублінських принципів» є:

I — Документування та розуміння споруд, об'єктів, зон і ландшафтів промислової спадщини та їхньої цінності;

II — Забезпечення дієвої охорони та збереження споруд, об'єктів, зон та ландшафтів промислової спадщини;

III — Збереження та підтримка споруд, об'єктів, зон і ландшафтів промислової спадщини;

IV — Представлення та інформування щодо аспектів і значення споруд, об'єктів, зон і ландшафтів промислової спадщини для підвищення громадської та корпоративної обізнаності і підтримки навчання та досліджень.

Глобалізація ринків і методів виробництва викликає зрушення в населенні між регіонами та в напрямку міст, особливо великих. Зміни в політичному управлінні і діловій практиці вимагають нових структур і нових умов у містах та міських районах.

З метою врегулювання питання впливу урбанізації на культурну спадщину ICOMOS прийняв Принципи Валлетти з охорони та управління історичними містами, селищами і міськими районами.

Основна мета цього документа полягає в пропонуванні принципів і стратегій, які можна застосувати до кожного втручання в історичних містах та міських районах. Ці принципи і стратегії призначені для захисту цінності історичних міст та їхньої структури, а також інтеграції в соціальне, культурне та економічне життя нашого часу. Вони повинні забезпечувати повагу до матеріальних і нематеріальних цінностей спадщини.

Цей документ поділяється на чотири частини:

- 1 – Визначення;
- 2 – Аспекти змін (завдання);
- 3 – Критерії втручання;
- 4 – Пропозиції і стратегії.

Принципи Валлетти з охорони та управління історичними містами, селищами і міськими районами розкривають низку основних положень, які застосовуються у міжнародній діяльності зі збереження культурної спадщини, а саме: збереження, буферна зона, план управління, дух місця.

У розділі «Критерії втручання» визначено основні аспекти можливого втручання у міське середовище, якісні та кількісні характеристики втручання, узгодженість та управління ними.

Розроблено також пропозиції та стратегії з охорони й управління історичними містами, селищами і міськими районами, визначено елементи, які необхідно зберегти, нові функції, принципи поєднання сучасної

архітектури та традиційної забудови, встановлено важливість громадського простору, вплив транспортного руху, позитивний вплив туризму, необхідність розробки плану збереження та плану управління.

Знання міжнародних документів у сфері охорони культурної спадщини відіграє провідну роль у розвитку засад сучасної пам'яткоохоронної науки і практики, удосконаленні правової бази у цій сфері. Поширення серед фахівців міжнародних документів має сприяти подальшому розвитку сфери охорони культурної спадщини і поліпшенню стану її збереження в Україні.

Література:

1. *Збірник* нормативно-правових актів сфери охорони культурної спадщини. – Чернігів: ВАТ «РВК «Деснянська правда», 2011. — 796 с.
2. *Охорона* культурної спадщини: Зб. Міжнародних документів. — К.: Видавництво «АртЕк», 2002. — 136 с.
3. *Міжнародні* засади охорони нерухомої культурної спадщини. — К.: Фенікс, 2008. — 176 с.

Паризька Декларація

Про культурну спадщину як рушійну силу розвитку

Прийнято в Парижі, у штаб-квартирі ЮНЕСКО, 01.12.2011 р.

Вступ

1150 учасників зі 106 країн, які зібралися в Парижі у штаб-квартирі ЮНЕСКО на запрошення ICOMOS France з 28 листопада по 1 грудня 2011 року з нагоди 17-ї Генеральної Асамблеї Міжнародної ради з охорони пам'яток та історичних місць (ICOMOS), прийняли цю Декларацію принципів та рекомендацій про взаємозв'язок між спадщиною та розвитком, які мають розглядатися в якості ресурсів для збереження спадщини, поширення її основоположних цінностей, а також для культурного, соціального та економічного розвитку громад. Декларація та рекомендації адресовані зацікавленим сторонам, які беруть участь у збереженні спадщини, розвитку та туризму, а конкретніше — державам, місцевим органам влади, міжнародним організаціям, установам Організації Об'єднаних Націй та ЮНЕСКО, а також відповідним асоціаціям громадянського суспільства.

Ця Декларація є частиною серії ініціатив і дій, які були здійснені ICOMOS протягом багатьох років з метою сприяння процесу розвитку, який включає в себе матеріальну та нематеріальну культурну спадщину як важливий аспект сталого розвитку, а також робить процес розвитку людянішим. Особливо слід відзначити конференцію ICOMOS, що відбулася в Москві і Суздалі (1978), на тему «Захист історичних міст та історичних кварталів в рамках міського розвитку». Однією з її підтем була «Історичні пам'ятки як підтримка економічного і соціального розвитку», яка показує, що 33 роки тому наша організація вже почала аналізувати відносини між спадщиною та розвитком. Науковий симпозіум під назвою «Немає минулого — немає майбутнього» на шостій Генеральній Асамблеї ICOMOS в Італії та науковий симпозіум «Розумне використання спадщини», що відбувся в Мексиці у 1999 році, додатково досліджували цю тему. Роботи та звіти Нара (1997), Сіань (2005) та Квебеку (2008) сприяли розвитку таких понять спадщини, як «автентичність», «контекст» і «дух місця». Важливим кроком була робота ICOMOS у розробці хартій, які стали міжнародними стандартами, зокрема для ЮНЕСКО та її держав-членів. Особливо слід відзначити Хартію ICOMOS

щодо Міжнародного культурного туризму, розроблену у 1977 році і оновлену у 1999–му, Хартію ICOMOS про культурні маршрути, прийняту у 2008 році, і Хартію для інтерпретації та презентування місць культурної спадщини, яка також була прийнята у 2008 році.

Чому саме ця тема?

Вплив глобалізації на суспільства виявляється у стиранні їх цінностей, самотності та культурного розмаїття, а також матеріальної і нематеріальної спадщини в широкому сенсі слова. Тому необхідно розглянути зв'язок між розвитком і спадщиною.

Проблеми, що стосуються спадщини та розвитку, також відображені у темі, яку ЮНЕСКО вирішила відзначати у 2012 році на честь 40-річчя Кіотської Конвенції про всесвітню спадщину, — «Світова спадщина і сталий розвиток: роль місцевих громад».

Головна мета полягає у вимірюванні впливу глобалізації на громади та культурну спадщину. Далі будуть визначені заходи, необхідні не тільки для захисту спадщини, але й для забезпечення того, що її використання, поширення та покращення, а також економічна, соціальна і культурна цінність застосовувалися в інтересах місцевих громад і для відвідувачів. Нарешті, буде оцінено здатність спадщини та її основоположних цінностей надихати і будувати суспільство майбутнього, стимулюючи негативні наслідки глобалізації.

Відповідь на виклики

Оскільки різні аспекти розвитку загрожують погіршенням і знищенням спадщини та її основоположних цінностей, необхідно відповісти на виклики збереження цього важливого і невідновлюваного ресурсу в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь.

Нині широко визнано, що спадщина — з її значенням для самотності та як сховище історичної, культурної і соціальної пам'яті, збережена через її автентичність, цілісність і «дух місця» — формує важливий аспект процесу розвитку.

Проблема інтеграції спадщини та забезпечення її ролі в контексті сталого розвитку полягає у демонстрації того, що вона відіграє певну роль у соціальній згуртованості, добробуті, творчості та економічній привабливості, а також є чинником, що сприяє взаєморозумінню між громадами.

У світлі більш ніж 150 статей і дискусій, які вони викликали, учасники засвідчили те, як спадщина, в найширшому сенсі цього слова, може

внести цінний внесок й надати далекосяжні і конструктивні рекомендації у відповідь на питання розвитку. Цей внесок висвітлений у принципах та рекомендаціях, які Генеральна Асамблея бажає довести до відома держав, а через них — до міжнародного співтовариства, прийняттям Паризької Декларації.

Культура, четвертий основний компонент сталого розвитку

Йоганнесбурзький Всесвітній саміт зі сталого розвитку (2002) визнав культурне розмаїття як четвертий основний компонент сталого розвитку поряд з економічним, соціальним та екологічним компонентами. Визначення розвитку у статті 3 Загальної декларації ЮНЕСКО про культурне розмаїття (2001) наближається до ролі у розвитку процесу, яку ми хотіли б дати спадщині у найширшому сенсі терміну «розвиток, що розуміється не тільки з точки зору економічного зростання, а й як засіб досягнення більш задовільного інтелектуального, емоційного, морального і духовного існування».

Резолюція 65/166 з культури та розвитку, прийнята Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй в лютому 2011 року, на пропозицію Генерального директора ЮНЕСКО, ще більше зміцнила усвідомлення видатної ролі, яку культура відіграє у розвитку, із зазначенням, зокрема, «... що культура [частиною якої є спадщина] є одним із найважливіших компонентів людського розвитку ... що забезпечує економічне зростання і володіння процесами розвитку».

Декларація Симпозіуму

Учасники 17-ї Генеральної Асамблеї направляють цю Декларацію до міжурядових організацій, національних і місцевих органів влади, до всіх установ та фахівців і рекомендують здійснити наступні дії.

1 — Спадщина та регіональний розвиток

Контроль та перерозподіл міської забудови

Збереження історичних кварталів і сприяння їх відновленню та регенерації;

Започаткування та керування роботою з регенерації та зі збільшення міського ущільнення, що сприяє гармонійному, збалансованому і послідовному підходу до планів вулиць і ділянок міських пейзажів, маси та висотності міської забудови, а також до рекультивациі міських пустирів і приміських зон для того, щоб відтворити багатофункціональні, ландшафтні міські квартали; відновлення концепції міських кордонів;

Сприяння збалансованому плануванню та розвитку з метою забезпечення найбільш раціонального розподілу зон діяльності, у тому числі освітні, культурні, туристичні та розважальні об'єкти.

Відновлення міст та місцевої економіки

Заохочування селективного збереження та повторного використання архітектурної спадщини в містах і сільській місцевості з метою сприяння соціально-економічному відродженню; ущільнення міського ядра з метою стримування анархічного поширення нових забудов;

Підтримка традиційної сільськогосподарської та ремісничої діяльності з метою збереження знань і навичок та забезпечення зайнятості для місцевих громад;

Збереження та повернення в ужиток місцевих, сталих, традиційних методів виробництва енергії, а також розробка нових її джерел з метою економічної та енергетичної безпеки.

Збереження простору

Збереження відкритих просторів, які не є відновлюваними; підтримка сільських пейзажів та організація і масштаб їх сільського господарства і лісів; збереження місцевої фауни і водної спадщини; захист геологічної та археологічної спадщини, підземних вод і екосистем;

Підтримка регіональних і місцевих мереж сполучення (спадщини залізничного транспорту, автодоріг, судноплавних водних шляхів) для

перевезень людей і вантажів, а також забезпечення надання послуг на місцевому рівні; впровадження альтернативних видів транспорту;

Збереження сільської спадщини, забезпечення її належного повторного використання, зберігаючи при цьому цілісність просторового розподілу і функціональних елементів; суворе обмеження розростання міст та застосування права на будівництво, яке передбачає, що у розвитку необхідно поважати історичний ландшафт і традиційні моделі заселення.

2 — Повернення до мистецтва будівництва

Збереження

Збереження архітектурної спадщини, міської і сільської, престижної або характерної для місцевості, яка відрізняється високою якістю, у тому числі оригінальними матеріалами, проектуванням та технікою будівництва, архітектурою, підтримкою первісних функцій та інтеграцією у фізичне і соціально-культурне середовище;

Пристосування нових видів використання та нових функцій до існуючої спадщини, а не навпаки, і надання допомоги користувачам історичних споруд у корегуванні їх очікувань щодо сучасних стандартів життя;

Нагадування про те, що «архітектурно-ландшафтна спадщина є унікальною, і як така може потребувати гнучкості у застосуванні стандартів і правил, які не відповідають її потребам. Необхідно запровадити мораторій, щоб ознайомитися з порадами експертів і фахівців, який має продовжуватися, поки ними не будуть розроблені конкретні та відповідні підходи і не буде вжито перехідних заходів» (ICOMOS — Париж, листопад 2000 р.);

Повернення традиційних навичок і найкращих методів у будівництві в якості доказів компетенції для проведення реставраційних робіт;

Пристосування методів оцінки ефективності та аналізу конструкцій, термічних властивостей та безпеки до вимог архітектурної спадщини, а не навпаки;

Вжиття необхідних заходів для забезпечення того, щоб при нормальних безпечних умовах праці продовжувалося виробництво традиційних будівельних матеріалів, щоб у реставрації історичних споруд належним чином використовувалися традиційні засоби.

Надхнення для інноваційної архітектури

Традиційні історичні споруди є скарбницею архітектурного досвіду. Вони є невичерпним універсальним джерелом надхнення для сучасної та інноваційної архітектури, з точки зору матеріалів, методів будівництва, планування та дизайну, що сприяє високій якості життя.

3 — Туризм і розвиток

Спадщина та питання туризму: які стратегії і які засоби?

Підвищення інформованості та нарощування потенціалу професіоналів зі збереження спадщини та адміністраторів історичних місць для вирішення питань, пов'язаних з туризмом і розвитком; підвищення інформованості про крихкість і цінність спадщини серед професіоналів з туризму, туроператорів, готелів та круїзних компаній;

Залучення всіх зацікавлених сторін до створення планів управління культурною спадщиною, туристичними місцями, містами і регіонами з метою вирішення наступних питань: який вид туризму, для кого і з якою метою? Розробка планів управління, що ґрунтуються на конкретних культурних, історичних, екологічних, естетичних цінностях, які необхідно зберегти, на «дусі місця», спираючись на довгострокові перспективи сталого розвитку туризму за погодженням всіх зацікавлених сторін;

Розробка засобів управління для збору даних по туризму, для оцінки ролі спадщини та її вдосконалення в контексті розвитку туризму; оцінка вартості руйнації цінностей спадщини та її ресурсів; забезпечення довгострокового зберігання культурних і економічних ресурсів; заохочення до оцінки впливу спадщини, туризму і розвитку; розробка навчальних програм для відповідальних осіб у галузі управління туризмом. Крім того, створення методів для досягнення справедливого розподілу доходів, отриманих від туризму, пов'язаного зі спадщиною, на витрати на збереження та управління культурною спадщиною, на місцеві громади і місцеві, національні та міжнародні туристичні компанії.

Чи може бути сталим розвиток туризму?

Включення збереження спадщини в основу розвитку культурного туризму. Збереження культурних ресурсів як одного з основних активів довгострокового розвитку туризму, особливо у країнах, що розвиваються, та у найменш розвинених країнах;

Базування розвитку культурного туризму, зростання стратегій інтерпретації та комунікації на автентичності; сприяння інтерпретації, заснованій на достовірних наукових дослідженнях та інвентаризації з уникненням створення «подорожей у гіперреальність», які лише приблизно засновані на цінностях спадщини;

Допомога місцевим громадам у тому, щоб вони брали на себе відповідальність за спадщину і проекти, пов'язані з туризмом. Заохочування до участі у збереженні спадщини, процесі планування і прийняття рішень. Участь місцевих громад з опорою на місцеві перспективи, пріоритети і знання є передумовою сталого розвитку туризму.

Заохочення місцевих громад до управління спадщиною та розвитком туризму

Інформування молоді, особливо шкільної, а також широких верств населення, щодо їх спадщини, а також відповідних історичних, культурних і соціальних цінностей, які надають зміст та сенс минулому;

Використання сучасних засобів масової інформації для поширення знань про спадщину, що виховує почуття гордості та викликає бажання взяти участь в її охороні та покращенні;

Заохочення участі громад як зацікавлених сторін у культурній спадщині і туризмі, а також сприяння творчості, розвитку особистості і духу підприємництва;

Заохочення діалогу між місцевими і корінними громадами та відвідувачами таким чином, щоб сприяти культурному обміну, поширенню соціальних, культурних та людських цінностей спадщини, а також їх наукової, історичної та соціальної інтерпретації.

4 — Спадщина та економіка

Сприяння кращому розумінню економічного впливу на збереження спадщини

Краще розуміння економічних та соціальних наслідків доведення до максимуму цінностей спадщини, яка є активом, що потребує розвитку;

Збирання існуючих та здійснення подальших детальних досліджень у співпраці з відповідними установами, а також поширення їх результатів серед широкого загалу;

Здійснення досліджень щодо внеску спадщини у сталий розвиток та взаємозв'язку між інвестиціями і розвитком; вивчення зв'язків між

спадщиною, творчістю та розвитком, а також визначення показників ефективності;

Аналіз шляхів найкращого управління багатогранною культурною спадщиною з метою її передачі майбутнім поколінням та гарантуванням її внеску у розвиток рухливих і динамічних суспільств.

Поширення відомостей про довгостроковий вплив спадщини на економічний розвиток і соціальну інтеграцію

Дослідження показують, що спадщина може бути інструментом у регіональному розвитку, але використовується цей фактор непослідовно — вона повинна стати метою стратегій розвитку:

- внесення людського фактору в основу стратегій та проектів; підкреслення того, що володіння спадщиною зміцнює соціум і підвищує рівень соціального добробуту; залучення місцевих громад на самих ранніх стадіях до розвитку і вдосконалення пропозицій; підвищення інформованості, особливо серед молоді; розробка програм навчання для фахівців;
- урахування прямого впливу, вигод від туризму і фінансових важелів спадщини для покращення привабливості та творчих навичок у регіонах; контроль за тим, щоб в економічних імперативах враховувалося збереження матеріальної і нематеріальної спадщини; забезпечення того, щоб економічна віддача від спадщини йшла насамперед на її підтримку та зміцнення, а також до місцевих громад;
- звернення особливої уваги на відновлення міської і промислової спадщини, особливо в історичних і великих міських центрах, як один із способів боротьби з бідністю у країнах, що розвиваються.

Розвиток та економічний вплив на спадщину

Нагадування органам державної влади, що вони є хранителями громадського інтересу і несуть відповідальність за правовий захист спадщини від тиску щодо земельних ресурсів; надання пріоритетності відновленню спадщини, а не її руйнуванню;

Базування загальних стратегій розвитку на спадщині, визначення цілей економічних і соціальних вигод для того, щоб її розвиток йшов на користь місцевим громадам з точки зору зайнятості, фінансових прибутків та добробуту; внесок культурної, творчої та ремісницької діяльності, пов'язаної з ростом активів, що сприяє поліпшенню умов життя;

Впровадження політики захисту, планування, фінансування та управління, що модифікується з плином часу, таким чином, щоб у змінах враховувалася автентичність спадщини і ці зміни сприяли сталому розвитку; обмін досвідом в області найкращих методів.

5 — Зацікавлені сторони та зміцнення потенціалу

Роль місцевих громад у підвищенні обізнаності зацікавлених сторін

Міське населення, громадянське суспільство та обрані місцеві й національні відповідальні особи відіграють ключову роль у плануванні та реалізації спадщини як рушійної сили розвитку. Завдяки підвищенню рівня поінформованості про спадщину вони будуть володіти процесом розвитку. Інформаційні кампанії з підвищення обізнаності дозволять громадянському суспільству усвідомити і взяти на себе відповідальність за спадщину та використовувати ці цінності у сфері сталого розвитку.

Професійна підготовка

Ключові зацікавлені сторони в галузі охорони спадщини у процесі розвитку — архітектори, реставратори, керівники у галузі спадщини, працівники з планування розвитку, інвестори і туроператори — потребують підготовки та зміцнення потенціалу.

Правова база

Охорона спадщини в контексті розвитку також включає в себе створення і постійний перегляд інституційної та правової основи на місцевому, національному й міжнародному рівні (Конвенція про всесвітню спадщину). Насамперед, ці основи мають бути реалізовані на місцях. Сюди входить проведення консультацій згідно з процедурами демократичного управління та спільного планування, що в результаті дає належний рівень розуміння і визнання, які допоможуть у їх ефективній реалізації.

Дослідження

Науково-дослідні інститути, університети, експертно-консультативні організації, такі як ICOMOS, та міжурядові організації, такі як ЮНЕСКО, повинні зміцнювати свої науково-дослідні програми та дослідження. Ці ініціативи будуть містити перевірку на місцях аналітич-

них інструментів, які використовуються для оцінки фізичного стану архітектурної спадщини, вимірювання її економічної цінності, оцінки впливу культурного туризму на рівень зайнятості і регіонального добробуту, аналізу умов, ризиків і можливостей інвестування в охорону культурної спадщини за рахунок посередництва між економічними та фінансовими партнерами з розвитку.

Співпраця

ICOMOS міг би зміцнити свою співпрацю і партнерські відносини з національними та міжнародними установами, які опікуються спадщиною та розвитком, у тому числі ЮНЕСКО. ICOMOS бере активну участь у Програмі туризму по всесвітній спадщині ЮНЕСКО та у Рекомендації ЮНЕСКО про взаємозв'язок між збереженням спадщини та сталим туризмом.

«Дублінські принципи»

Спільні принципи ICOMOS — ТІССІН щодо збереження спадщини промислових об'єктів, споруд, зон та ландшафтів

Прийнято 17-ю Генеральною Асамблеєю ICOMOS 28 листопада 2011 р.

Вступ

В усьому світі велика різноманітність об'єктів, споруд, комплексів, міст і населених пунктів, зон, ландшафтів та маршрутів свідчать про людську діяльність у промисловому видобуванні та виробництві. У багатьох місцях ця спадщина досі використовується, і індустріалізація все ще є діючим процесом, що несе в собі історичну спадкоємність, у той час як в інших місцях вона дає археологічні свідчення діяльності та технологій минулого. Крім матеріальної спадщини, пов'язаної з промисловими технологіями і процесами, створенням механізмів, архітектурою і містобудуванням, вона включає в себе безліч нематеріальних аспектів, втілених у навичках, спогадах і соціальному житті.

Глобальний процес індустріалізації, який спостерігається протягом останніх двох століть, є одним із найважливіших етапів в історії людства, що надає цій спадщині особливого значення і важливості в сучасному світі. Початки індустріалізації можна розпізнати в багатьох частинах світу аж до стародавніх часів шляхом дослідження діючих та археологічних об'єктів, і наша увага охоплює будь-які приклади такого процесу і його спадщини. Однак для наших цілей, головні інтереси цих спільних принципів збігаються із загальними поняттями Промислової революції сучасної епохи, відзначеної відмітними та спеціалізованими процесами і технологіями виробництва, транспортування, генерації та використання енергії, торгівлею та комерційною взаємодією, а також новими соціальними і культурними традиціями.

Індустріальна спадщина є вкрай уразливою і часто піддається небезпеці, губиться через брак інформації, документації, визнання або захисту, а також через зміну економічних тенденцій, негативне сприйняття, проблеми навколишнього середовища або її величезні розміри і складність. Тим не менш, за рахунок розширення життєвого циклу існуючих структур та їх потенціалу, збереження побудованої індустріальної спадщини вона може сприяти досягненню цілей сталого розвитку на місцевому, національному та міжнародному рівнях. Вона зачіпає соці-

альні, а також фізичні та екологічні аспекти розвитку і має бути визнана саме в такій якості.

Протягом останніх десятиліть зростання досліджень, міжнародного та міждисциплінарного співробітництва, а також громадських ініціатив внесло значний внесок в краще розуміння індустріальної спадщини та розширення співпраці між адміністраторами, зацікавленими сторонами і фахівцями. Цей прогрес отримав поштовх від розробки зводу норм міжнародних довідкових документів та рекомендацій ICOMOS — Міжнародної ради з охорони пам'яток та історичних місць, а також від застосування міжнародних рекомендацій та інструментів, таких як Конвенція про охорону всесвітньої спадщини, прийнята ЮНЕСКО в 1972 році. У 2003 році Міжнародний комітет зі збереження промислової спадщини (TICCIH) прийняв Хартію у Нижньому Тагілі щодо промислової спадщини — перший міжнародний довідковий текст такого визнання, спрямований на управління захистом і збереженням у цій галузі.

Визнаючи особливий характер промислової спадщини і проблеми та загрози, що впливають на неї в результаті її відносин з сучасними економічними, правовими, культурними та екологічними контекстами, ICOMOS і TICCIH прагнуть розширити свою співпрацю шляхом прийняття та сприяння поширенню й використанню наступних принципів з метою надання допомоги в документації, охороні, збереженні і розумінні промислової спадщини як частини спадщини людського суспільства в усьому світі.

1. *Визначення:* промислова спадщина складається з об'єктів, споруд, комплексів, зон і ландшафтів, а також механізмів та обладнання, предметів або документів, які свідчать про минулі або поточні технологічні процеси виробництва, видобутку сировини, її перетворення на товари, а також пов'язану з ними енергетичну і транспортну інфраструктуру. Промислова спадщина віддзеркалює міцний зв'язок між культурним і природним середовищем, оскільки промислові процеси — чи то давні, чи то сучасні — залежать від природних джерел сировини, енергії і транспортних мереж для виробництва й розповсюдження продукції на більш широкі ринки. Вона включає в себе як матеріальні активи — рухоме і нерухоме майно, так і нематеріальні аспекти, такі як технології, організація роботи, і складну соціальну та культурну спадщину, яка формувала життя громади і принесла серйозні організаційні зміни суспільствам і світу в цілому.

2. Об'єкти промислової спадщини дуже різноманітні з точки зору цілей, дизайну і розвитку в часі. Багато з них являють собою процеси, технології, а також регіональні чи історичні умови, інші — видатні досягнення глобального масштабу. Решта є комплексами і численними об'єктами або системами, багато компонентів яких є взаємозалежними, і в них часто присутні різні технології та історичні періоди. Значення і цінність індустріальної спадщини притаманні самим будовам або об'єктам, їх матеріальній структурі, компонентам, механізмам та установкам, вираженим в індустріальному ландшафті, у письмовій документації, а також в нематеріальних записах — пам'яті, мистецтві та звичаях.

I — Документування та розуміння споруд, об'єктів, зон і ландшафтів промислової спадщини та їх цінності

3. Дослідження та документування промислових споруд, об'єктів, ландшафтів та пов'язаних з ними механізмів, обладнання, матеріалів або нематеріальних аспектів має важливе значення для їх виявлення, збереження та оцінки їх значимості з точки зору спадщини та цінності. Людські знання і навички, які містяться у старих промислових процесах, є критично важливим ресурсом у збереженні, і їх необхідно враховувати у процесі оцінки спадщини.

4. Дослідження та документування промислової спадщини та споруд повинно орієнтуватися на їх історичні, технічні і соціально-економічні аспекти, щоб забезпечити інтегровану базу для збереження та управління. Тут необхідний міждисциплінарний підхід, підтриманий міждисциплінарними дослідженнями та освітніми програмами для визначення значення об'єктів або споруд промислової спадщини. При цьому необхідно скористатися різними джерелами знань та інформації, включаючи обстеження об'єктів та фіксацію цієї інформації, історичні та археологічні дослідження, аналіз матеріалів і ландшафтів, усну історію та / або дослідження в громадських, корпоративних і приватних архівах. Треба заохочувати наукові дослідження та збереження документальних записів, архівів компанії, планів будівель і зразків промислової продукції. Аналіз та оцінка документів повинні здійснюватися відповідними фахівцями в галузі, до якої вони належать, з метою визначення їх значення для спадщини. Участь громад та інших зацікавлених сторін також є невід'ємною частиною цих зусиль.

5. Досконале знання промислової та соціально-економічної історії регіону або країни, або їх зв'язків з іншими частинами світу є необхідним для розуміння значення споруд та конструкцій промислової спадщини. Галузеві, типологічні і регіональні дослідження з порівняльним компонентом, спрямовані на ключові промислові сектори або технології, є дуже корисними при розпізнаванні цінностей спадщини, притаманних окремим конструкціям, об'єктам, зонам або ландшафтам. Вони повинні бути доступні для пошуку з боку громадськості, вчених та управлінців.

II — Забезпечення дієвої охорони та збереження споруд, об'єктів, зон і ландшафтів промислової спадщини

6. Відповідна політика, правові та адміністративні заходи мають бути прийняті та адекватно реалізовані з метою захисту і забезпечення збереження споруд і об'єктів промислової спадщини, а також їх механізмів та архівних записів. Ці заходи необхідно спрямувати на тісний зв'язок між промисловою спадщиною, промисловим виробництвом та господарством, зокрема, з увагою до правил стосовно корпорацій та інвестицій, торгівлі або інтелектуальної власності, такої як патенти, а також стандартів, що застосовуються до активної промислової діяльності.

7. Комплексну інвентаризацію і списки споруд, об'єктів, зон, ландшафтів та пов'язаних з ними об'єктів, документи, креслення та архіви або нематеріальну спадщину необхідно розвивати і використовувати в рамках цих стратегій діючого управління і збереження та заходів захисту. Вони повинні базуватися на юридичному визнанні, адекватному збереженні та управлінні, щоб гарантувати збереження їх значення, цілісності та автентичності. У разі виявленої промислової спадщини їй необхідно надати тимчасовий захист для того, щоб дати час на підготування належної документації по спадщині та її дослідження.

8. У випадку діючих промислових споруд або об'єктів, що мають цінність спадщини, слід визнати, що їх стале використання і функціонування може також мати значення для спадщини, і необхідно забезпечувати належні умови для їх фізичної та економічної стійкості як існуючих об'єктів виробництва або видобутку. Їх конкретні технічні характеристики та особливості необхідно враховувати при впровадженні сучасних норм, таких як будівельні норми і правила, екологічні вимоги або стратегії зменшення ризиків для вирішення небезпек природного або людського походження.

9. Заходи захисту повинні поширюватися на споруди та їх вміст, оскільки повнота і функціональна цілісність особливо важливі для значення спадщини промислових споруд і об'єктів. Їх цінність може піддаватися серйозній загрозі або зменшуватися, якщо буде усунуто обладнання чи інші важливі компоненти або знищено допоміжні складові, які є частиною об'єкта. Необхідно розробити законодавчі та адміністративні рамки з тим, щоб органи влади могли швидко реагувати на закриття діючих промислових об'єктів та комплексів спадщини, щоб запобігти усуненню або знищенню їх значних складових частин, таких як обладнання, промислові об'єкти та пов'язані з ними архівні записи.

III — Збереження та підтримка споруд, об'єктів, зон і ландшафтів промислової спадщини

10. Відповідне первісне або альтернативне і адаптивне використання є найпоширенішим і часто найнадійнішим способом збереження об'єктів та споруд промислової спадщини. Нові види використання повинні враховувати важливі матеріали, складові та моделі циклів і діяльності. Спеціальні навички необхідні для забезпечення врахування і дотримання значення спадщини при управлінні сталим використанням цих промислових об'єктів та споруд спадщини. Будівельні норми і правила, вимоги до зниження ризиків, екологічні та промислові правила, інші стандарти необхідно пристосовувати так, щоб брати до уваги аспекти спадщини у тих випадках, коли вони застосовуються через фізичне втручання.

11. Скрізь, де можливо, фізичне втручання повинно мати оборотний характер; воно має враховувати вікову цінність та значні сліди або мітки. Зміни необхідно документувати. Повернення до попереднього відомого стану має бути прийнятним у виняткових випадках в освітніх цілях і ґрунтуватися на ретельних дослідженнях і документації. Демонтаж і переміщення прийнятні лише у виняткових випадках, коли вимагається руйнування об'єкта з обов'язковим обґрунтуванням нагальних економічних чи соціальних потреб.

12. У разі перспективного резервування, виведення з експлуатації, та/або адаптації об'єктів або споруд промислової спадщини необхідно фіксувати процеси, зокрема зазначаючи, де повинні бути знесені частини споруд та де має бути вилучено обладнання. Їх матеріальна форма, а також функціонування і розташування, які є частиною виробничих

процесів, повинні бути вичерпно задокументовані. Також необхідно зібрати усні та/або письмові свідчення людей, пов'язаних з робочими процесами.

IV — Представлення та інформування щодо аспектів і значення споруд, об'єктів, зон і ландшафтів промислової спадщини для підвищення громадської і корпоративної обізнаності та підтримки навчання і досліджень

13. Промислова спадщина є джерелом навчання, яке має поширюватися в багатьох своїх аспектах. Вона ілюструє важливі складові місцевої, національної, міжнародної історії та взаємодії протягом різних епох в різних культурах. Вона демонструє винахідницькі таланти, пов'язані з науково-технічним прогресом, а також соціальні й художні рухи. Громадська і корпоративна обізнаність та розуміння промислової спадщини є важливим засобом для її успішного збереження.

14. Необхідно розробити і підтримувати програми та заходи, такі як візити на діючі об'єкти промислової спадщини та представлення їх діяльності, а також свідчення і нематеріальна спадщина, пов'язані з їх історією, механізмами і технологічними процесами, промислові або міські музеї та центри інтерпретації, виставки, публікації, веб-сайти, регіональні або транскордонні маршрути як засоби підвищення рівня інформованості та розуміння щодо промислової спадщини в повному багатстві її значення для сучасного суспільства. В ідеалі вони повинні знаходитися на самих об'єктах спадщини — там, де відбувався процес індустріалізації і де про нього можна найкраще розповісти. Скрізь, де можливо, національні та міжнародні інституції у галузі дослідження і збереження спадщини мають отримати повноваження на те, щоб використовувати їх у якості навчальних закладів для широкої громадськості та професійних товариств.

Принципи Валлетти з охорони та управління історичними містами, селищами і міськими районами

*Прийнято 17-ю Генеральною Асамблеєю ICOMOS
28 листопада 2011 р.*

Передмова

Людство сьогодні повинно протистояти деяким змінам, які стосуються людських поселень в цілому та історичних міст і міських районів зокрема. Глобалізація ринків і методів виробництва викликає зрушення в населенні між регіонами та в напрямку міст, особливо великих. Зміни в політичному управлінні та діловій практиці вимагають нових структур і умов у містах та міських районах. Це також необхідно в боротьбі проти сегрегації і відриву від соціальних коренів у рамках зусиль зі зміцнення ідентичності.

У тому, що зараз складає міжнародну основу міркувань про захист міського середовища, з'являється дедалі більше розуміння цих нових вимог. Організації, відповідальні за збереження спадщини і підвищення її вартості, повинні розвивати свої навички, засоби, погляди і, в багатьох випадках, свою роль в процесі планування.

CIVVIH (ICOMOS — Міжнародний комітет з історичних міст і сіл) оновив свої підходи й міркування, що містяться у Вашингтонській Хартії (1987) та Рекомендації Найробі (1976), на основі існуючого набору довідкових документів. CIVVIH переглянув необхідні цілі, підходи та засоби. Було взято до уваги значну еволюцію у визначеннях і методології, що стосуються збереження та управління історичними містами і міськими районами.

Зміни відображають більшу обізнаність у питанні історичної спадщини в регіональному масштабі, а не тільки в міських районах; у питанні нематеріальних цінностей, таких як безперервність і самотність; у традиційному природокористуванні, у ролі громадського простору в комунальній взаємодії, а також в інших соціально-економічних чинниках, таких як інтеграція та екологічні фактори. Питання щодо ролі ландшафту як точки дотику або концептуалізації міського ландшафту, у тому числі його топографії та горизонту в цілому видаються більш важливими, ніж раніше. Інша важлива зміна, особливо у швидко зростаючих містах, стосується проблеми великих масштабів розвитку, які

змінюють традиційні розміри ділянок, що допомагають визначити історичну міську морфологію.

У цьому сенсі важливо враховувати спадщину як важливий ресурс, частину міської екосистеми. Цієї концепції слід суворо дотримуватися, щоб забезпечити гармонійний розвиток історичних міст та їх структури.

Поняття сталого розвитку набуло такої важливості, що багато директив і рішень з архітектурного планування в даний час ґрунтуються на політиці, спрямованій на обмеження зростання міст і збереження міської спадщини.

Основна мета цього документа полягає в пропонуванні принципів і стратегій, які можна застосувати до кожного втручання в історичних містах та міських районах. Ці принципи і стратегії призначені для захисту цінності історичних міст та їх структури, а також інтеграції в соціальне, культурне та економічне життя нашого часу.

Ці заходи повинні забезпечувати повагу до матеріальних і нематеріальних цінностей спадщини, а також до якості життя мешканців.

Цей документ з охорони історичних міст і міських районів та їх структури ділиться на чотири частини:

1. Визначення.
2. Аспекти змін (завдання).
3. Критерії втручання.
4. Пропозиції і стратегії.

1 — Визначення

а — Історичні міста і міські райони

Історичні міста і міські райони складаються з матеріальних і нематеріальних елементів. Матеріальні включають в себе, на додаток до міської структури, елементи архітектури, ландшафти всередині і навколо міста, археологічні пам'ятники, панорами, силуети і орієнтири, нематеріальні — заходи, символічні та історичні функції, культурні звичаї, традиції, спогади і культурні послання, які складають зміст їх історичної цінності.

Історичні міста і міські райони є просторовими структурами, які відображають еволюцію суспільства та його культурну ідентичність. Вони є невід'ємною частиною більш широкого природного або техногенного контексту і повинні розглядатися нероздільно.

Історичні міста і міські райони є живим свідченням минулого, яке їх сформувало.

Історичні або традиційні області є частиною повсякденного життя людини. Їх захист та інтеграція в сучасне суспільство є основою для містобудівного та земельного розвитку.

b — Структура

Структура означає фізичний та/або техногенний контекст (у якому знаходиться історична спадщина міст), який впливає на статичний або динамічний спосіб сприйняття цих зон або який безпосередньо пов'язаний з ними з соціальної, економічної чи культурної точки зору.

c — Збереження

Збереження історичних міст і міських районів та їх оточення містить у собі необхідні процедури для їх охорони, збереження, зміцнення і управління, а також для послідовного розвитку та гармонійної адаптації до сучасного життя.

d — Захищені міські райони

Захищений міський район є будь-яка частина міста, яка представляє історичний період чи етап розвитку міста. Вона включає в себе пам'ятки і справжнє міське середовище, в якому будівлі відображають культурні цінності, заради яких це місце є захищеним.

Захист може також включати історичний розвиток міста та підтримку його характерних цивільних, релігійних і соціальних функцій.

e — Буферна зона

Буферна зона є чітко визначеною зоною за межами території, що охороняється, роль якої полягає у захисті культурних цінностей зони, яка охороняється від впливу діяльності на її околицях. Цей вплив може бути фізичним, візуальним або соціальним.

f — План управління

План управління — це документ, що визначає в деталях всі стратегії та інструменти, які будуть використовуватися для захисту культурної спадщини, і в той же час відповідає потребам сучасного життя. Він містить законодавчі, фінансові, адміністративні та захисні документи, а також плани збереження і моніторингу.

g — Дух місця

Дух місця визначається як матеріальний та нематеріальний, як фізичні і духовні елементи, які дають місцю його конкретну ідентичність,

значення, емоції і таємниці. Дух створює простір, і в той же час простір створює та структурує дух (Квебекська декларація, 2008).

2 — Аспекти змін

Історичні міста і міські райони, як і живі організми, підлягають постійним змінам. Ці зміни зачіпають всі складові міста (природні, людські, матеріальні та нематеріальні).

Зміни, якщо ними належним чином управляють, можуть бути можливістю для поліпшення якості історичних міст і міських районів на основі їх історичних особливостей.

a — Зміни і природне середовище

У Вашингтонській хартії вже розглядалися проблеми, пов'язані зі змінами в природному середовищі: «Історичні міста (та їх структура) повинні захищатися від стихійних лих і шкідливих явищ, таких як забруднення навколишнього середовища і вібрації, з метою збереження спадщини й задля безпеки і добробуту жителів». (Вашингтонська хартія).

В історичних містах і міських районах зміни повинні ґрунтуватися на повазі до природної рівноваги, з униканням знищення природних ресурсів, витрат енергії і порушення рівноваги природних циклів.

Зміни повинні використовуватися для поліпшення екологічних умов в історичних містах та міських районах; підвищення якості повітря, вод і ґрунту; сприяння поширенню та доступності територій із зеленими насадженнями, а також для зниження навантаження на природні ресурси.

Історичні міста і їх структура мають бути захищені від наслідків зміни клімату та від дедалі частіших стихійних лих.

Зміна клімату може мати катастрофічні наслідки для історичних міст і міських районів, тому що, на додаток до уразливості міського середовища, багато споруд застарівають, вимагають значних витрат для вирішення проблем, пов'язаних зі зміною клімату.

Метою має бути застосування стратегій, пов'язаних зі зростаючою глобальною поінформованістю про зміни клімату та використання їх відповідним чином до вирішення проблем збереження історичних міст.

b — Зміни та архітектурне середовище

Щодо сучасної архітектури Вашингтонська хартія постулює: «Впровадженню сучасних елементів у гармонії з навколишнім середовищем

не потрібно перешкоджати, оскільки такі особливості можуть сприяти збагаченню території».

Впровадження сучасних архітектурних елементів повинно узгоджуватися з цінностями місця та його структури. Воно може сприяти збагаченню міста, оживляючи міський простір.

Основою відповідного архітектурного втручання з просторової, візуальної, нематеріальної і функціональної точки зору має бути повага до історичних цінностей, зразків та шарів.

Нова архітектура повинна узгоджуватися з просторовою організацією історичного району, з дотриманням традиційної морфології, в той же час будучи відображенням архітектурних тенденцій його часу й місця. Незалежно від стилю і вираження, в новій архітектурі слід уникати негативних наслідків різких або надмірних контрастів і фрагментації та перервності у міському просторі.

Особлива увага має приділятися безперервності композиції, яка не чинить негативного впливу на існуючу архітектуру, але водночас допускає відмітну творчість, яка враховує дух місця.

Архітекторів та містобудівників необхідно заохочувати до вироблення глибокого розуміння історичних міських умов.

с — Зміни у використанні та соціальному середовищі

Втрати і/або зміни традиційних видів використання і функцій, таких як специфічний спосіб життя місцевого співтовариства, можуть мати серйозні негативні наслідки для історичних міст і міських районів. Якщо характер цих змін не розпізнати, це може призвести до переміщення громад і зникнення культурних традицій з подальшою втратою ідентичності та характеру цих закинутих місць, а також до перетворення історичних міст і міських районів у райони з єдиною функцією — туризму та відпочинку, які не підходять для щоденного життя.

Збереження історичного міста вимагає зусиль з підтримання традиційної практики і захисту корінного населення.

Також важливо контролювати процес облагороджування, що є результатом підвищення орендної плати і погіршення міста або житла та громадського простору міста.

Слід визнати, що процес облагороджування може вплинути на громади та призвести до втрати життєздатності місця і, в кінцевому рахунку, його характеру.

Збереження традиційного культурного та економічного розмаїття кожного місця має важливе значення, особливо якщо воно є характерним для цього місця.

Історичні міста і міські райони ризикують стати споживчим товаром для масового туризму, який може призвести до втрати їх автентичності та цінності спадщини.

Тому нові заходи треба впроваджувати обережно, щоб уникнути вторинних негативних наслідків, таких як транспортні конфлікти або затори на дорогах.

d — Зміни і нематеріальна спадщина

Збереження нематеріальної спадщини також важливе, як і збереження та захист архітектурного середовища.

Нематеріальні елементи, які сприяють ідентичності й духу місця і мають бути створені і збережені, оскільки вони допомагають у визначенні характеру району та його духу.

3 — Критерії втручання

a — Цінності

Усі заходи в історичних містах та міських районах мають проводитися з належною повагою до матеріальних і нематеріальних культурних цінностей.

b — Якість

Кожне втручання в історичні міста та міські райони має бути спрямоване на поліпшення якості життя місцевого населення та покращення навколишнього середовища.

c — Кількість

Накопичення змін може мати негативний вплив на історичне місто і його цінності.

Значних кількісних і якісних змін слід уникати, якщо тільки вони не призводять до об'єктивного покращення міського середовища та його культурних цінностей.

Зміни, які притаманні зростанню міст, повинні контролюватися і ретельно впроваджуватися так, щоб звести до мінімуму фізичні та візуальні ефекти на міському ландшафті і архітектурному просторі.

d — Узгодженість

Щодо «узгодженості» стаття 3 Рекомендації Найробі постулює:

«Кожен історичний район і його околиці повинні розглядатися в сукупності, як єдине ціле, баланс і специфіка яких залежать від злиття частин, з яких воно складається, і які включають в себе як діяльність людини, так і будинки, просторову організацію та околиці. Усі діючі елементи, в тому числі діяльність людини, навіть найскромніша, таким чином, мають значення у зв'язку з цілим, яким не можна нехтувати».

Історичні міста і міські райони, а також їх структура повинні розглядатися в сукупності.

Їхня рівновага і характер залежать від їх складових частин.

Тим не менш, охорона історичних міст і міських районів має бути невід'ємною частиною загального розуміння міської структури і околиць міста. Це вимагає послідовної економічної та соціальної політики в галузі розвитку, яка враховує історичні міста на всіх рівнях планування, з виявленням належної поваги до їх соціальної структури і культурного розмаїття.

e — Рівновага і сумісність

Збереження історичних міст повинно включати як обов'язкову умову збереження основної просторової, екологічної, соціальної, культурної та економічної рівноваги. Це вимагає вжиття заходів, які дозволять зберегти міську структуру корінних жителів і влаштувати новоприбулих (як постійних жителів або як користувачів історичного міста), а також допоможуть розвитку, не викликавши при цьому заторів.

f — Час

Швидкість змін є параметром, який підлягає контролю. Надмірна швидкість змін може негативно вплинути на цілісність усіх значень історичного міста.

Масштаби і частота втручання мають бути гармонійними і сумісними зі здійсненністю та плануванням документів і досліджень; вони також повинні відповідати прозорим і регламентованим процедурам втручання.

g — Метод і наукова дисципліна

«Знання історії історичного міста або міського району має бути розширене за рахунок археологічних досліджень і відповідного збереження археологічних знахідок». (Вашингтонська хартія)

Збереження і управління історичного міста або міського району повинно керуватися розсудливістю, системним підходом і дисципліною, відповідно до принципів сталого розвитку.

Охорона та управління мають бути засновані на етапі попередніх міждисциплінарних досліджень, щоб визначити міські елементи спадщини та цінності, які необхідно зберегти. Вкрай важливо мати глибокі знання про місце і його структуру, щоб покласти їх в основу заходів зі збереження.

Постійний моніторинг і технічне обслуговування має важливе значення для ефективного захисту історичного міста або міського району.

Правильне планування вимагає останньої точної документації та реєстрації (аналіз контексту, дослідження в різних масштабах, перелік складових частин та їх впливу, історія міста та етапи його розвитку і т.д.).

Прямі консультації і постійний діалог з мешканцями та іншими зацікавленими сторонами є необхідним, оскільки забезпечення їх історичного міста чи району стосується їх у першу чергу.

h — Управління

Належне управління передбачає організацію широкого залучення усіх зацікавлених сторін: обраних представників влади, комунальних служб, державних адміністрацій, експертів, професійних та громадських організацій, університетів, жителів і т.д. Це дуже важливо для успішного збереження, відновлення та сталого розвитку історичних міст і міських районів.

Участь жителів можна заохотити завдяки поширенню інформації, підвищенню обізнаності та підготовці. Традиційні системи міського управління повинні вивчити всі аспекти культурного і соціального різноманіття з тим, щоб встановити нові демократичні інститути відповідно до нової реальності.

Процедури міського планування та збереження історичних міст повинні забезпечувати необхідну інформацію та надавати час жителям, щоб вони могли дати повні поінформовані відповіді.

Збереження необхідно заохочувати, а також вживати фінансових заходів, щоб розширити партнерські зв'язки із зацікавленими сторонами з приватного сектора в галузі збереження і реставрації архітектурного середовища.

i — Міждисциплінарність і співпраця

«Плануванню з метою збереження історичних міст і міських районів повинні передувати міждисциплінарні дослідження». (Вашингтонська хартія)

З самого початку попередніх досліджень збереження історичних міст повинно ґрунтуватися на ефективній співпраці фахівців багатьох різних дисциплін і проводитися спільно з дослідниками, державними службами, приватними підприємствами і широкою громадськістю.

Ці дослідження мають привести до конкретних пропозицій, які можуть бути прийняті політичними керівниками, соціальними і економічними учасниками та жителями.

j — Культурне різноманіття

У контексті планування збереження міського середовища культурне різноманіття різних громад, які населяли історичні міста протягом тривалого часу, потрібно поважати та цінувати.

Дуже важливо створити чутливу і колективну рівновагу з метою збереження їх історичної спадщини в усій повноті культурного різноманіття.

4 — Пропозиції та стратегії

a — Елементи, які необхідно зберігати

1 — Автентичність та цілісність історичних міст, основна властивість яких виражається характером і узгодженістю всіх їх матеріальних та нематеріальних елементів, зокрема:

- міські моделі, визначені плануванням вулиць, ділянок, зелених зон та співіснуванням будівель, зелених зон і відкритих просторів;
- форма і зовнішній вигляд, інтер'єр і екстер'єр, будівель, як визначає їх конструкція, обсяг, стиль, масштаб, матеріали, кольори і декор;
- співіснування міста або міського району і його навколишніх структур — як природних, так і антропогенних (Вашингтонська хартія);
- різні функції, які виконують міста або міські райони протягом тривалого часу;
- культурні традиції, традиційні методи, дух місця і все, що сприяє його ідентичності;

2 — Співіснування визначного місця в усій його повноті, його складових частин, контекст визначного місця та частин, які складають цей контекст;

3 — Соціальна структура, культурне різноманіття;

4 — Непоновлювані ресурси, мінімізація споживання і стимулювання їх повторного використання та утилізації.

b — Нові функції

«Нові функції і види діяльності мають бути сумісні з характером історичних міст і міських районів». (Вашингтонська хартія)

Впровадження нових видів діяльності не повинно ставити під загрозу виживання традиційних видів діяльності або те, що підтримує повсякденне життя місцевих жителів. Це допоможе зберегти історико-культурне розмаїття та плюралізм, які є одними з найбільш цінних елементів в цьому контексті.

Перш ніж вводити новий вид діяльності, необхідно врахувати кількість задіяних користувачів, тривалість використання, сумісність з іншими існуючими видами діяльності та вплив на традиційні місцеві види діяльності.

Такі нові функції повинні також задовольняти потребу в сталому розвитку відповідно до концепції історичного міста як унікальної і незамінної екосистеми.

c — Сучасна архітектура

Якщо потрібно побудувати нові будівлі або адаптувати існуючі, сучасна архітектура має бути узгоджена з існуючим просторовим розташуванням в історичних містах, як і у решті міського середовища. Сучасна архітектура повинна знайти своє вираження з дотриманням масштабу місця і мати чіткий зв'язок з існуючою архітектурою та моделями розвитку її контексту.

«Аналіз міського контексту має передувати будь-якому новому будівництву не тільки для того, щоб визначити загальний характер групи будинків, але й проаналізувати їх домінуючі риси, наприклад гармонію висот, кольорів, матеріалів і форм, констант у конструкції фасадів і дахів, співвідношення між обсягом будівлі і просторовим обсягом, а також їх середні пропорції та розташування. Особливу увагу слід приділяти розмірам ділянок, оскільки є небезпека, що будь-яка їх реорганізація може викликати зміну маси, що може бути шкідливими для гармонії цілого» (Рекомендація Найробі, ст. 28).

Перспективи, види, візуальні точки та коридори є невід'ємною частиною сприйняття історичного простору. Їх слід дотримуватися у разі нового втручання. До будь-якого втручання існуючий контекст необ-

хідно ретельно проаналізувати і задокументувати. Необхідно визначити, дослідити та зберегти видове розкриття, як від нового будівництва.

Введення нової будівлі в історичний контекст або ландшафт має бути оцінене з формальної та функціональної точок зору, особливо якщо така будівля призначена для нових видів діяльності.

d — Громадський простір

Громадські місця в історичних містах є не тільки найважливішим ресурсом для руху, але ще й місцем для споглядання, вивчення міста та насолоди ним. Їх проектування і планування, у тому числі вибір вуличного декору, а також управління ним, повинне захищати їх характер і красу та сприяти їх використанню в якості громадського місця, призначеного для соціальної комунікації.

Баланс між відкритим громадським простором і щільною забудовою необхідно ретельно аналізувати та контролювати в разі нових втручань і нових видів застосування.

e — Об'єкти і модифікації

У міському плануванні для захисту історичних міст слід брати до уваги потребу мешканців у об'єктах.

Інтеграція нових об'єктів в історичні споруди є проблемою, яку місцева влада не повинна ігнорувати.

f — Транспортний рух

«Дорожній рух всередині історичного міста або міського району повинен строго контролюватися правилами». (Вашингтонська хартія)

«Якщо міське чи районне планування передбачає будівництво великих автомагістралей, вони не повинні перетинати історичне місто або міський район, але мають полегшувати доступ до них» (Вашингтонська хартія)

Більшість історичних міст і міських районів були розроблені для пішоходів і повільних видів транспорту. Поступово ці місця були захоплені автомобільним рухом, що призводить до їх деградації. У той же час рівень якості життя знизився.

Транспортна інфраструктура (автостоянки, станції метро тощо) мають бути сплановані таким чином, щоб не пошкодити історичну структуру або її середовище. Історичне місто повинно заохочувати до створення легкого транспорту.

Важливо заохочувати пішохідний рух. Для цього автомобільний рух слід різко обмежити і зменшити кількість автостоянок. Водночас необхідно запровадити сталі, екологічно чисті види громадського транспорту і заохочувати «м'які» види транспорту.

Дороги необхідно дослідити та спланувати таким чином, щоб приділяти пріоритетну увагу пішоходам. Автостоянки бажано розташовувати поза межами зон, які охороняються, і, якщо можливо, поза межами буферних зон.

Підземна інфраструктура, така як метрополітен, повинна бути спланована таким чином, щоб не пошкодити історичну або археологічну структуру або її середовище.

Основні магістральні мережі необхідно прокладати поза межами зон, що охороняються, і буферних зон.

g — Туризм

Туризм може відіграти позитивну роль у розвитку та активізації історичних міст і міських районів. Розвиток туризму в історичних містах повинен ґрунтуватися на покращенні пам'яток і відкритих просторів; на повазі і підтримці ідентичності місцевої спільноти та її культури, традиційних видів діяльності, а також на забезпеченні регіонального та екологічного характеру. Туристична діяльність не повинна втручатися в повсякденне життя мешканців.

Занадто великий приплив туристів несе в собі небезпеку для збереження пам'яток та історичних місць.

План збереження та управління повинні враховувати очікуваний вплив туризму і регулювати процес на благо спадщини та місцевих жителів.

h — Ризики

«Яким би не був характер катастрофи, що впливає на історичне місто або міський район, профілактичні та ремонтні заходи мають бути адаптовані до специфіки даної нерухомості». (Вашингтонська хартія)

Плани збереження пропонують можливість підвищити готовність до ризиків та сприяти поширенню екологічного управління й принципів сталого розвитку.

i — Енергозбереження

Всі заходи в історичних містах та міських районах, з дотриманням характеристик історичної спадщини, повинні бути спрямовані на підвищення енергоефективності і зниження рівня забрудненості.

Потрібно заохочувати використання відновлюваних джерел енергії.

Будь-яке нове будівництво в історичних районах має бути енерго-ефективним. Міські зелені простори, зелені коридори та інші заходи призначені для того, щоб уникнути міських «островів тепла».

j — Участь

«Участь і залучення жителів — і всіх місцевих зацікавлених груп — мають важливе значення для успіху програми збереження, і їх потрібно заохочувати. Збереження історичних міст і міських районів стосується їх жителів у першу чергу». (Вашингтонська хартія, ст. 3).

Планування в історичних міських районах має бути колективним процесом, за участю всіх зацікавлених сторін.

Для заохочення їх участі необхідно створити загальну інформаційну програму для всіх жителів, починаючи з дітей шкільного віку. Дії об'єднань по збереженню потрібно заохочувати, а також вживати фінансових заходів, спрямованих на збереження та відновлення архітектурного середовища.

Взаєморозуміння, засноване на обізнаності громадськості і пошук спільних цілей між місцевими громадами та професійними групами є основою успішного збереження, відродження й розвитку історичних міст.

Інформаційні технології дозволяють здійснювати пряме і безпосереднє спілкування. Це дає можливість активної і відповідальної участі місцевих груп.

Органи влади необхідно заохочувати до збереження історичних міст і міських районів з метою проведення фінансових заходів, які дозволять домогтися успіхів в реалізації планів управління і поліпшення.

k — План збереження

«План збереження повинен бути спрямований на забезпечення гармонійних відносин між історичними міськими районами...». (Вашингтонська хартія, ст. 5).

Він охоплює як матеріальні та нематеріальні елементи з тим, щоб захистити ідентичність місця без перешкод для його еволюції.

Основні цілі плану збереження «повинні бути чітко вказані, так само як і правові, адміністративні та фінансові заходи, необхідні для їх досягнення». (Вашингтонська хартія, ст. 5)

План збереження має бути заснований на міському плануванні для всього міста, в тому числі на аналізі археологічних, історичних, архітектурних, технічних, соціологічних та економічних цінностей. Він пови-

нен визначати проект збереження та і поєднуватися з планом управління і постійним моніторингом.

Збереження план повинен визначати умови, правила, цілі і результати будь-яких змін. Він “повинен визначати, які будівлі — і зони — необхідно зберегти, які повинні бути збережені за певних обставин і які, за виняткових обставин, можуть бути втрачені”. (Вашингтонська хартія)

Перед будь-яким втручанням, існуючі умови мають бути суворо задокументовані.

План збереження повинен визначати і захищати складові, що сприяють цінності і характеру міста, а також складові, які збагачують і / або продемонструють характер історичного міста та міського району.

Пропозиції до плану збереження повинні бути сформульовані реалістично, із законодавчої, фінансової та економічної точок зору, а також у зв'язку з необхідними стандартами і обмеженнями.

«План збереження повинен бути підтриманий жителями історичного району». (Вашингтонська хартія, стаття 5)

При відсутності плану збереження всі необхідні заходи щодо збереження та розвитку в історичному місті мають здійснюватися відповідно до принципів і цілей збереження та примноження.

1 — План управління

Ефективна система управління повинна бути розроблена в залежності від типу і характеристик кожного історичного міста та міського району, і їх культурного і природного контексту. Вона має об'єднати традиційну практику і має узгоджуватися з іншими діючими засобами регіонального планування.

План управління ґрунтується на знаннях, збереженні й примноженні матеріальних і нематеріальних ресурсів.

Тому він повинен:

- Визначати культурні цінності;
- Визначати зацікавлені сторони та їх значення;
- Виявляти потенційні конфлікти;
- Визначати цілі збереження;
- Визначити правові, фінансові, адміністративні й технічні методи та інструменти;
- Враховувати сильні і слабкі сторони, можливості і загрози;
- Визначати відповідні стратегії, терміни роботи, а конкретні дії.

Створення такого Плану управління повинно бути колективним процесом.

На додаток до інформації, наданої місцевими органами влади, посадовими особами, польовими дослідженнями і докладною документацією, План повинен включати, в якості додатку, висновки із дискусій зацікавлених сторін та аналіз конфліктів, що виникають в цих суперечливих за своєю суттю дебатах.

Подальші дії

Ці рекомендації є результатом спільної роботи CIVVIH, і вони розуміються як внесок у більш широкі дискусії, які проводяться ICOMOS.

Цей документ є відкритим вихідним документом, який може бути оновлений у світлі розвитку обговорюваних питань.

Заключне комюніке

Результати 17-ї Генеральної Асамблеї ICOMOS

Париж, 28 листопада — 1 грудня 2011 р.

ICOMOS, Міжнародна рада з охорони пам'яток та історичних місць, провела 17-у Генеральну Асамблею і Науковий симпозиум у Парижі, у штаб-квартирі ЮНЕСКО з 28 листопада по 1 грудня 2011 року.

Проведений під патронатом пані Ірини Бокової, Генерального директора ЮНЕСКО, і пана Ніколя Саркозі, Президента Французької Республіки, цей захід зібрав 1150 учасників зі 106 країн, на ньому були представлені 77 національних комітетів ICOMOS. Цей рекорд відвідуваності був відзначений всіма, особливо паном Густаво Араосом, президентом ICOMOS, який особливо згадав цей факт у своєму вступному слові. Це дає нам підстави вважати, що цей важливий момент в житті ICOMOS також є видатним зібранням професіоналів у галузі спадщини зі всього світу.

Завдяки щедрому гранту Фонду Гетті і фонду ICOMOS Victoria Falls 63 фахівця з 47 країн змогли приїхати для участі в цій сесії Генеральної Асамблеї.

Генеральна Асамблея прийняла два нових доктринальних тексти, які доповнюють існуючий набір Статутів, які ICOMOS поширює з моменту його першої Генеральної Асамблеї, що відбулася у 1965 році для того, щоб забезпечити керівні принципи для влади, установ, експертів та всіх зацікавлених сторін у їхній діяльності щодо збереження та покращення культурної спадщини. Ці нові прийняті тексти містять у собі:

- Спільні Принципи ICOMOS — ТІССІН зі збереження промислової спадщини, її об'єктів, споруд, зон та ландшафтів;
- Принципи Валлетти з охорони та управління історичними місцями, селищами і міськими районами.

На ній також було прийнято Паризьку декларацію зі «Спадщини як фактору розвитку» в результаті обговорень у ході наукового симпозиуму, а також 46 резолюцій, що стосуються організаційних питань ICOMOS, таких як прийняття нових Правил процедури Генеральної Асамблеї, особливо щодо нових питань спадщини, наприклад, у зв'язку з правами людини і підтримкою миру, а також із ситуаціями, які зачіпають конкретні пам'ятки і об'єкти.

Премія П'єро Гадзоли була присуджена професору Нобуо Іто за його видатну підтримку культурної спадщини в Японії та в усьому світі, яку він здійснює вже понад шістьдесят років, зокрема за його ключову роль у прийнятті в 1994 році Нарського документу про автентичність, створення мостів між Сходом і Заходом в плані принципів збереження спадщини.

11 людей були удостоєні почесного членства.

Генеральна Асамблея також обрала нове керівництво, до якого увійшли пан Густаво Араос (США), який був переобраний на посту Президента, пані Кірсті Кованен (Фінляндія), обрана на посаду Генерального секретаря, пані Лаура Робінсон (Південна Африка) в якості Генерального скарбника, 5 віце-президентів і 12 членів Виконавчого комітету. Склад нової міжнародної групи керівництва, таким чином, включає представників Аргентини, Австралії, Австрії, Болгарії, Канади, Китаю, Фінляндії, Франції, Німеччини, Греції, Індії, Ірландії, Ізраїлю, Італії, Японії, Республіки Кореї, Маврикію, Мексики, Південної Африки та США.

У зв'язку з Генеральною Асамблеєю, ICOMOS і ІККРОМ підписали партнерську угоду, щоб офіційно заявити про зростання кількості галузей, в яких наші дві організації співпрацюють з самого початку та формалізувати рамки цієї багаторічної співпраці.

Повний звіт доповідачів Генеральної Асамблеї буде доступний на вебсайті ICOMOS в установленому порядку.

Центральною темою Наукового симпозіуму була: «Спадщина як рушійна сила розвитку». Обговорення показало, за словами пана Бенджаміна Мутона, голови Наукового комітету, що «спадщину знову необхідно покласти в основу проблем розвитку; її власність повинна бути відновлена в громадах, яким ця спадщина належить, і тим, хто приїздить, щоб побачити її та насолодитися нею, роблячи її доступною в усьому її багатстві».

Понад 150 доповідачів представили свої доповіді. Маючи належні наукові заслуги, вони пожвавили обговорення в ході різних сесій симпозіуму, а також вперше в семінарі-дискусії, що відбувалася під час обідньої перерви, що дозволило почути додаткові матеріали.

Роботи скоро будуть доступні в електронному форматі на вебсайті ICOMOS.

17-та Генеральна Асамблея зробила ще одне нововведення із запровадженням Молодіжного Форуму, як результату тісної співпраці з

освітніми установами в області спадщини — як французьких, так і іноземних. Ця співпраця мобілізувала десятки інститутів і оформилася в кількох напрямках:

- Фізична участь у молодіжному форумі, де студенти зможуть представляти свої школи (або університети) і роботу на стенді;
- Участь у симпозіумі шляхом призначення молодших доповідачів, які будуть працювати в тандемі зі старшими доповідачами;
- Їхня участь у якості модераторів семінару–дискусії;
- Їхня участь у керівництві відвідувань (наприклад, в Місті архітектури).

Переважна ідея полягала у сприянні обміну між студентами та їх інтеграції до більш активної участі в проведенні Генеральної Асамблеї, у ставленні до них як професійних партнерів з їх власними правами та у їх тісному залученні у розробку висновків наукового симпозіуму.

Також з метою просування обмінів і зміцнення взаєморозуміння, під час Генеральної Асамблеї було організовано Форум Міжнародних наукових комітетів ICOMOS. Міжнародним науковим комітетам була надана можливість представити свою діяльність, що мало великий успіх. Кілька комітети також провели свої чергові щорічні засідання в період роботи Генеральної Асамблеї.

У 17 Генеральної Асамблеї, партнери, які підтримали її організацію, були запрошені для участі в засіданнях та обговоренні на науковому симпозіумі. Їм, крім того, була надана можливість представити свої роботи у Форумі учасників, який відзначався плідним обміном думками.

Оскільки вперше з моменту заснування ICOMOS ця Генеральна Асамблея відбулася у столиці Франції, пан П'єр–Антуан Гатьє, Голова 17-ї Генеральної Асамблеї та Голова організаційного комітету, висловив особливе задоволення у зв'язку з успішним проведенням заходу.

Декілька слів про...

Спільні Принципи ICOMOS — ТІССІН по збереженню промислової спадщини, її об'єктів, споруд, зон і ландшафтів — Дублінські Принципи

Це перший документ, який ICOMOS прийняв спільно з одним зі своїх партнерів — у цьому випадку це був Міжнародний комітет зі збереження індустріальної спадщини (ТІССІН).

У всьому світі спостерігається зростання значення, яке надається спадщині будівель, об'єктів, ансамблів та ландшафтів, які є свідцтвами

індустріалізації і сучасної історії прикладних наук і торгового обміну; це значення також поширюється на обладнання, промислові архіви, технології чи традиції, пов'язані з цим нерухомим майном. Хазяйство, сучасні соціальні чи екологічні проблеми, продовження промислової діяльності або закриття підприємств— все це створює особливі проблеми для збереження і примноження цієї спадщини.

Дублінські принципи орієнтовані на надання допомоги владі, фахівцям і підприємствам, також на надання їм інструментів для успішного вирішення цих завдань. Вони забезпечують інтегроване визначення промислової спадщини в її матеріальних і нематеріальних проявах, а також рекомендації щодо їх документування, охорони, збереження та представлення, в тому числі на об'єктах, які знаходяться в активній експлуатації. Ці принципи будуть поширюватися ICOMOS, TICCIH та їхніми партнерами з метою сприяння їх використанню на підтримку збереження культурної спадщини.

Принципи Валлетти з охорони та управління історичними містами, селищами і міськими районами

Міжнародний Комітет ICOMOS по історичних містах і селищах (CIVVIH) оновив свої підходи й міркування, що містяться у Вашингтонській Хартії (1987) та Рекомендаціях Найробі (1976). Принципи Валлетти враховують значну еволюцію у визначеннях і методології, що стосуються збереження та управління історичних міст і міських районів.

Зміни відображають зростання обізнаності в питанні історичної спадщини в регіональному масштабі і не обмежуються лише міськими районами; в питанні нематеріальних цінностей, таких як безперервність і самобутність; в питанні традиційного використання землі, ролі громадського простору в комунальній взаємодії, а також у питанні інших соціально-економічних чинників, таких як інтеграція та екологічні фактори. Питання ролі ландшафту як точки дотику, або концептуалізації міського ландшафту, у тому числі топографія і горизонт в цілому, видаються більш важливим, ніж раніше.

Інша важлива зміна, особливо у швидко зростаючих містах, стосується проблеми масштабного розвитку, який змінює традиційні розміри земельних ділянок, що допомагають визначити історичну міську морфологію.

У цьому сенсі, дуже важливо розглядати спадщина як важливий ресурс, як частину міської екосистеми. Цієї концепції потрібно суворо до-

тримуватися з метою забезпечення гармонійного розвитку історичних міст та їх структури.

Поняття сталого розвитку набуло такої важливості, що багато директив із архітектурного планування і вживані заходи тепер ґрунтуються на політиці, спрямованій на обмеження зростання міст і збереження міської спадщини.

Основна мета цього документу полягає в наданні пропозицій щодо принципів і стратегій, які можна застосувати до кожного здійснюваного заходу в історичних містах та міських районах. Ці принципи і стратегії призначені для захисту цінності історичних міст та їх структури, а також для їх інтеграції в соціальне, культурне та економічне життя нашої епохи.

Ці заходи повинні забезпечувати повагу до матеріальних і нематеріальних цінностей спадщини, а також до якості життя мешканців.

Паризька Декларація про спадщину як рушійна сила розвитку

Паризька декларація про спадщину як рушійну силу розвитку являє собою принципи та рекомендації, спрямовані на обмеження негативного впливу глобалізації на спадщину та громади.

Вплив глобалізації на суспільства виявляється у виснаженні їх цінностей, самотності та культурного різноманіття, а також їх матеріальної і нематеріальної спадщини в широкому сенсі слова.

Існує необхідність у проведенні оцінки її впливу на спадщину та громади для виявлення заходів, необхідних не тільки для захисту спадщини, але й для забезпечення того, щоб її використання, розвиток та покращення, а також її економічна, соціальна і культурна цінність застосовувалися на користь місцевого населення та відвідувачів, а також для оцінки здатності спадщини та її основоположних цінностей надихати і будувати суспільство майбутнього.

Заявляючи ці принципи та рекомендації по кожній темі симпозіуму — регіональний розвиток, будівельне мистецтво, туризм і розвиток, спадщина і економіка — Паризька декларація враховує всі аспекти і всі зацікавлені сторони по цьому питанню, і рекомендує вжити конкретних заходів .

Ця Декларація входить до серії ініціатив і заходів, які здійснювалися ICOMOS протягом багатьох років з метою сприяння процесу розвитку, який включає в себе культурну спадщину, як матеріальну, так і нематеріальну, як життєво важливий аспект стабільності, а також фактор людяності у розвитку.

**17-та Генеральна Асамблея ICOMOS
Париж, Франція, 27 листопада — 2 грудня 2011 р.**

Резолюції Генеральної Асамблеї

Порядок денний 17GA, пункт 4-5 — Прийняття нових доктринальних текстів

Резолюція 17GA 2011/08

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS приймає спільні Принципи ICOMOS — ТИССІН по збереженню промислової спадщини, об'єктів, зон і ландшафтів.

(Спільні Принципи ICOMOS — ТИССІН по збереженню промислового спадщини, об'єктів, зон і ландшафтів (2011) можна знайти у додатку 2)

Резолюція 17GA 2011/09

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS приймає Принципи Валлетти по охороні та управлінню історичними містами, селищами і міськими районами.

(Принципи Валлетти з охорони та управління історичними містами, селищами і міськими районами (2011) можна знайти у додатку 3)

Порядок денний 17GA, пункт 5-1 — Звіт про поправки до Статутів ICOMOS

Резолюція 17GA 2011/10

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Постановляє: заснувати робочу групу з метою представити 18-й Генеральній Асамблеї в 2014 році поправки до Статуту ICOMOS, а також до Правил процедур для затвердження;

Ця робоча група повинна складатися з представників всіх регіонів і культурних груп, у тому числі осіб, які працювали у цільовій групі по Статуту, до її складу повинні увійти: пан Ендрю Холл (Південна Африка, член колишньої цільової групи), пан Гідеон Корен (ICLAFI, член колишньої цільової групи), пані Анн Маньян (ICOMOS Франція, член колишньої цільової групи), пан Пітер Філіпс (Австралія), пані Бенедикта Селфслаг (ICOMOS Бельгія, голова колишньої цільової групи), а також представник Виконавчого Комітету ICOMOS та правовий радник ICOMOS;

Просьте робочу групу спиратися на аналіз і вже проведену роботу та зосередити увагу на наступних темах:

- Категорії членства і фінансова стабільність
- Управління

- Вибори
- Взаємодія Принципів Егер–Сіань і Дубровник–Валлетта зі Статутами та Правилами Процедури
- Дотримання законодавства

Просить також, щоб відправною точкою для обговорення був текст Статуту без тих положень, які мають бути переміщені до Правил Процедури, а також, щоб робоча група розробила пропозиції для двох документів (Хартія і Правила Процедури, у разі необхідності);

Просить робочу групу представити в 2012 році доповідь Консультативному комітету, щоб з урахуванням вже виконаної роботи пропозиції були представлені у вигляді тексту поправок у режимі «відстеження поправок» разом з їх обґрунтуванням;

Закликає засідання Консультативного комітету в 2012 році встановити термін (не більше 6 тижнів), щоб дозволити Національним та Міжнародному науковим комітетам та їх членам направити додаткові зауваження з тим, щоб дозволити тим, хто не був присутній на засіданні Консультативного комітету, взяти участь в консультаційному процесі;

Просить також робочу групу, виходячи із зазначеного вище, представити на розгляд Консультативного комітету переглянутий варіант задовго до засідання 2013 року, щоб Національні та Міжнародні наукові комітети та їх члени мали можливість надати свої коментарі до і під час засідання Консультативного комітету і на основі отриманих зауважень та рішень, прийнятих на засіданні Консультативного комітету у 2013 році, підготувати остаточний варіант пропозицій для внесення поправок до Статуту, а також остаточні пропозиції до Правил Процедури, і щоб вони були направлені членам комітету за чотири місяці до відкриття 18-ї Генеральної Асамблеї в 2014 році, відповідно до статті 19 Статуту;

Також просить робочу групу представити доповідь про хід роботи Виконавчому комітету між засіданнями Консультативного комітету.

Пункт 5-2 порядку денного 17GA — Доповідь про внесення змін до Заяви про етичні зобов'язання

Резолюція 17GA 2011/11

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Нагадуючи, що Заява про етичні зобов'язання була прийнята в 2002 році разом із наміром переглянути його після шести років її застосування, і що в березні 2010 року Виконавчий комітет попросив новостворе-

ну Академію ICOMOS перевірити разом із Національними та Міжнародними науковими комітетами поінформованість, застосовність і дотримання Заяви про етичні зобов'язання;

Враховуючи, що результати опитування, проведеного Академією ICOMOS, були поширені на Виконавчий комітет, Консультативний комітет і члени Академії ICOMOS і, як наслідок, Консультативний комітет на своєму засіданні в жовтні 2009 року (Мальта) призначив робочу групу для вироблення пропозицій для перегляду Заяви;

Відзначаючи із вдячністю внесок Академії та досягнутий прогрес, але враховуючи, що цю роботу необхідно продовжувати, щоб представити пропозиції щодо перегляду Заяви,

Постановляє:

1. Інтегрувати це питання у механізми і процеси, встановлені для внесення поправок до Статуту ICOMOS, відзначивши важливість того, щоб ці питання вирішувалися у скоординований спосіб;
2. Просити Національні та Міжнародні наукові комітети поширювати обізнаність щодо Заяви про етичні зобов'язання та включити її у їх діяльність.
3. Запросити їх членів до реалізації належної професійної практики з постійним та чітким зазначенням того, чи роблять вони заяви від свого імені, чи уповноважені представляти думку ICOMOS.

Пункт 7 порядку денного 17GA — Звіт про Науковий Симпозіум

Резолюція 17GA 2011/15

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи наукову роботу ICOMOS, зокрема її Міжнародні Хартії і Декларації Нара (1994), Софії (1996), Сіань (2005) та Квебеку (2008);

Визнаючи, що матеріальна і нематеріальна спадщина є значущою як відображення культурного розмаїття та громадянських цінностей, як ключова соціальна складова і важливий елемент в територіальній ідентичності, а також невід'ємною частиною процесу розвитку, вона має бути збережена для подальшої передачі та повернення і служити в якості освітнього ресурсу для майбутніх поколінь;

Визнаючи, що спадщина відіграє важливу роль у відновленні рівноваги масового розвитку глобалізованого світу, надаючи рішення про-

блем, з точки зору різноманітності та сталого розвитку, а також беручи до уваги екологічні і соціальні проблеми;

Просить ICOMOS і його національні та міжнародні органи:

Сприяти, зокрема за допомогою освіти, поширенню значення спадщини на широку аудиторію, як наприклад на місцеві громади, а також підвищувати рівень інформованості серед громад, органів державної влади і професіоналів щодо ролі, яку відіграє спадщина у розвитку, таким чином залучаючи ці громади до активної участі у пошуку рішень, спрямованих на підвищення цінності спадщини без зміни її значення;

Заохочувати збалансований регіональний розвиток, який, при збереженні міських і сільських ландшафтів, допоможе розрядити щільність забудови і транспортних маршрутів відповідно до історичних особливостей і, отже, сприятиме поживленню економіки і стабільності місцевого населення із збереженням незабудованого простору та спадщини корінних народів, яка існує над і під землею;

Відновлювати «правила мистецтва», тобто, використовувати традиційні матеріали та інструментів; підкреслювати, що архітектурна спадщина є нескінченним джерелом натхнення для сучасної, новаторської архітектури та відіграє значну роль у створенні високого рівня життя;

Нагадувати, що «архітектурно–ландшафтна спадщина є культурним винятком, вона не може вступати в протиріччя з правилами і нормами, які не застосовуються до неї [...] в очікуванні конкретних і відповідних заходів у відповідь, необхідно вживати перехідних заходів». (ICOMOS–Париж, 2000);

Підвищувати обізнаність щодо уразливості цінностей спадщини серед зацікавлених сторін культурного туризму, збереження яких є підставою для привабливості спадщини як ресурсу для туризму, економіки та розвитку громад;

Рекомендувати, щоб збереження і управління спадщини та збереження її культурних цінностей розглядалися з точки зору постійного діалогу з розвитком культурного туризму;

Сприяти співробітництву між зацікавленими сторонами збереження та управління спадщини, професіоналів у галузі туризму та місцевих громад для створення стійкого розвитку, який вносить свій внесок у збереження місць культурної спадщини;

Забезпечити, щоб вигоди від спадщини, справедливо розподілялися між збереженням і управлінням спадщини, місцевими громадами і туристичними компаніями;

Поширити знання про структурну роль спадщини як фактора економічного розвитку, соціальної згуртованості, привабливості окремих регіонів, а також як засобу стимулювання зростання і зменшення бідності;

Підкреслювати, що фінансові цілі повинні відповідати цілям збереження;

Збирати, розвивати та поширювати наявні дослідження з цих тем, а також заохочувати обмін передовим досвідом;

Рекомендувати, щоб покращення спадщини перебувало в самому центрі стратегій регіонального розвитку;

Зміцнювати співпрацю між національними та міжнародними установами, які проводять роботи по збереженню спадщини та розвитку, а саме для проекту Туристичної Програми ЮНЕСКО по Всесвітній спадщині.

Пункт 8-3 порядку денного 17GA — Програма та бюджетні принципи на 2012–2014 рр.

Резолюція 17GA 2011/17

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи Статутне зобов'язання Генеральної Асамблеї, затвердити програму і бюджет ICOMOS і визнаючи, що Генеральна Асамблея збирається один раз на три роки, відзначити, що фінансове становище ICOMOS перевіряється щороку;

Посилаючись на рішення Консультативного комітету, прийняте в жовтні 2010 року в Дубліні, щоб висунути пропозицію про створення Програми та бюджетних принципів,

Приймає проект робочого плану на 2012–2014 рр. і просить, щоб робоча група підготувала остаточний проект, який буде представлений для затвердження на першому засіданні Виконавчого комітету в 2012 році;

Завдання та стратегії робочого плану:

1. ICOMOS: Активні і ширші зв'язки членів

Мета: Розвивати нашу членську базу і встановити контакти з державними органами, установами та приватними особами.

Стратегії:

– Заохочення студентів, які вчаться у галузі збереження спадщини;

- Розробка програми підвищення обізнаності по збереженню спадщини для шкіл;
- Розробка і просування консультативної ролі ICOMOS у державних програмах на всіх рівнях (національному, державному, обласному, місцевому та неурядовому);
- Розробка програми по створенню потенціалу для органів державної влади;
- Активне залучення членів як у географічних масштабах, так і по спеціалізації;
- Розробка офіційних партнерських відносин з наставництва для підтримки програми залучення членів з метою поширення досвіду.

2. ICOMOS: Поширення досліджень і знань за допомогою цікавих та міцних партнерських зв'язків

Мета: Використання знань наших членів та установ-партнерів, щоб розвивати знання, пов'язані з культурною спадщиною та досвідом шляхом проведення наукових досліджень і проектів та створення представницьких структур, які дозволяють всім членам внести свій внесок, і зробити його доступним для всіх членів через публікації, інформаційні системи і навчання.

Стратегії:

Створити меморандуми про взаєморозуміння з іншими провідними організаціями в галузі збереження культурної спадщини, наприклад, ICCROM, ICOM, IVCN, ICA, «Блакитний щит», IFLA, UIA, університети, тощо, щоб розвивати поточні наукові дослідження та інші програми;

- Надавати підтримку ICOMOS програм публікацій і включити, зокрема, широку методологію і фінансування;
- Переконатися, що всі статті анонімно рецензовані відповідно до методології для існуючих наукових програм;
- Заохочувати створення груп перекладачів для поширення інформації серед широкої читацької аудиторії;
- Створити експертний орган, який буде проводити експертні оцінки;

Шукати партнерство та спонсорство для публікацій для підтримання програм публікацій.

3. ICOMOS: Лідери у збереженні культурної спадщини

Мета: Підтвердження ролі ICOMOS в якості першочергового захисника культурної спадщини у світі.

Стратегії:

- Продовжувати і зміцнювати нашу роль у забезпеченні неупереджених та об'єктивних консультацій для Комітету Всесвітньої спадщини;
- Бути активними, а не реактивними у наданні експертних консультацій;
- Заохочувати і зміцнювати потенціал ICOMOS для надання консультативної допомоги стосовно всіх об'єктів культурної спадщини, які постраждали від стихійних лих, пропозицій розвитку тощо;
- Оптимізувати процедури ICOMOS з надання консультацій, пов'язаних з питаннями Світової спадщини та забезпечення більшої прозорості.

4. ICOMOS: Сильна мережа технічних знань на благо суспільства

Мета: Підвищення здатності всієї мережі ICOMOS надавати оцінку і технічну допомогу — визначати тенденції у спадщині і надавати технічну оцінку та ініціювати співпрацю — використовувати знання і досвід культурної спадщини на благо суспільства.

Стратегії:

- Заохочувати розвиток Національних наукових комітетів, щоб використовувати і розвивати повну компетенцію членів ICOMOS відповідно до принципів Дубровник–Валлетта;
- Заохочувати якомога ширшу участь членів ICOMOS у всіх поточних робочих планах і програмах ICOMOS, у тому числі планів та програм Вченої ради;
- Заохочувати міждисциплінарний та спільний підхід;
- Спираючись на базу даних Жилия Нурисьє (GN), розробити активну програму технічної оцінки та місій, які ґрунтуються на компетенціях фахівців ICOMOS у найширшому сенсі.

5. ICOMOS: Реалізація повного організаційного потенціалу

Мета: Розвивати організаційний та інституційний потенціал для ICOMOS.

Стратегії:

- Необхідно прийняти ефективне управління з визначенням функцій для внесення ясності у діяльність;
- Залучати членів до нарощення потенціалу для підтримання сенсу існування ICOMOS;
- Необхідно вести жваві дебати та переглядати статуту;

– Національні комітети повинні мати офіційну структуру, яка б допомагала їм ефективно працювати та координувати діяльність з міжнародною організацією.

Просить Виконавчий комітет щороку розробляти і затверджувати збалансований бюджет до настання нового фінансового року і регулярно контролювати фінанси та операції ICOMOS, отже, корегувати дії, у разі необхідності, відповідно до цього бюджету;

Вважає, що доходи від минулих джерел зберігаються і, за можливості, збільшуються, що відбувається пошук нових джерел фінансування, так що послуги партнерам в рамках членства ICOMOS та в рамках ширшого міжнародного співтовариства, яке займається спадщиною, надаються відповідно до принципів програми, наданих Генеральною Асамблеєю;

Постановляє: щорічний фінансовий аудит має здійснюватися зовнішнім аудитором, а Виконавчий комітет розглядати і затверджувати звіт, якщо він є задовільним.

Пункт 8–4 порядку денного 17GA — Членські внески за 2012—2014 рр.

Резолюція 17GA 2011/18

17–та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи важливість внесків членів ICOMOS у фінансове здоров'я і стабільність ICOMOS;

Приймаючи факт, що членські внески є основним джерелом фінансування ICOMOS;

Визнаючи, що національні комітети вносять суму в Міжнародний комітет ICOMOS, яка визначається кількістю членів і категоріями членства кожної країни;

Приймаючи факт, що категорія, до якої відноситься кожна країна, визначається класифікацією Світового банку щодо держав–членів;

Визнаючи, що інституційні членські внески сплачуються всіма установами незалежно від їх правового статусу;

Визнаючи, що члени у віці до 31 року мають право вносити 50% від індивідуальної суми членського внеску;

Визнаючи, що національні комітети у категорії 40€, які мають більш ніж 200 членів, отримують пільговий тариф внесків, і що цей показник ще більше знижується поетапно аж до досягнення числа в 400 членів;

Посилаючись на рішення 2011/03 7-1-4, прийняті Виконавчим комітетом після проведення консультацій з Консультативним комітетом,
Рекомендує Виконавчому комітету по детальному доопрацюванню та реалізації:

Категорія 10€(десять євро) має бути усунена, а країни, які включені в цю категорію, мають бути переведені в категорію 20€ (двадцять євро);

Країни отримують свою категорію за показником Всесвітнього банку, причому країни з низьким рівнем доходів та з рівнем доходів нижче середнього рівня отримують категорію ICOMOS20 € (двадцять євро);

Ті національні комітети, які складаються з більш ніж 500 членів, отримують фінансові заохочення для стимулювання збільшення кількості членів.

Пункт 8-6 порядку денного 17GA — Актуальні питання збереження спадщини (резолюції щодо питань збереження об'єктів)

Резолюція 17GA 2011/20 — Собор Ані та Церква Аменапркіч

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Посилаючись на резолюцію №26, прийняту 15-ю Генеральною Асамблеєю ICOMOS (Сіань, 2005), про спадщину за межами кордонів і з урахуванням офіційного партнерства між ЮНЕСКО і Всесвітнім фондом пам'яток (WMF);

Враховуючи важливість передачі спадщини в усій її автентичності і цілісності для майбутніх поколінь, а також беручи до уваги те, що вона різноманітна та має багатогранну ідентичність і що її необхідно розглядати як спільну цінність;

Визнаючи необхідність збереження історичних міст та матеріального вираження культурного розмаїття різних суспільств;

Беручи до уваги той факт, що більшість з них знаходяться під загрозою руйнування та демонструють часто незворотний його характер;

Визнаючи велике значення Ані, столиці вірменського царства Багратидів, що існувало у Середньовіччі, завдяки своїй винятковій реалізації середньовічного містобудування, а також враховуючи полікультурний характер міста, яке відзначає своє 1050-річчя в цьому році;

Беручи до уваги необхідність і актуальність захисту та збереження відмітної спадщини Ані для зміцнення та відновлення собору Ані та церкви Аменапркіч;

Зазначаючи, що реалізація цих заходів була затверджена на основі угоди між турецькими властями і WMF;

Для підтримання високої якості та ефективності реставрації за рахунок залучення фахівців в галузі реставрації, у тому числі міжнародних фахівців з середньовічної вірменської архітектури, з тим, щоб забезпечити можливість реалізації прикладу найкращих практик у збереженні цієї спільної спадщини,

Постановляє просити Президента ICOMOS розпочати з Міністерством культури і туризму Туреччини створення міжнародної групи фахівців, у співпраці з національними комітетами ICOMOS Вірменії та ICOMOS Туреччини, а також відповідними міжнародними науковими комітетами ICOMOS, WMF та іншими міжнародними організаціями з метою:

- сприяти через цю групу залученню фахівців в галузі збереження і відновлення від усіх зацікавлених національних та міжнародних наукових комітетів, у тому числі Національного комітету Вірменії та Національного комітету Туреччини, у відновленні собору Ані та церкви Аменапркіч (Східна Анатолія / Туреччина);
- зробити доступними результати і досвід цього міжнародного співробітництва як приклад заохочення взаєморозуміння за рахунок співпраці у сфері збереження культурної спадщини та відповідних ініціатив.

Резолюція 17GA 2011/21 — Вид на гору Фудзі

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи важливість збереження історичних міських ландшафтів та видів як частини необхідної підтримки в інтерпретації міської спадщини;

Нагадуючи, що 36-та сесія Генеральної конференції ЮНЕСКО нещодавно прийняла Рекомендації про історичні міські ландшафти;

Відзначаючи, що поточний проект багатоповерхового будівництва (45-поверхова житлова будівля, 160 м заввишки) в Сіндзюку (Токіо), швидше за все, закриє вид на гору Фудзі з однієї із небагатьох точок перегляду, що залишилися, яка називається Фудзімідзака (схил з видом на гору Фудзі) в Токіо,

Просить, щоб Президент ICOMOS у співпраці з Національним комітетом ICOMOS в Японії та відповідними міжнародними науковими комітетами встановив контакт із розробником і необхідними відповідальними органами в Токіо для надання допомоги в переоцінці проекту з

урахуванням важливості збереження виду на гору Фудзі та для підтримання розробки керівних принципів для захисту видів на гору Фудзі, що залишилися;

Просить також національні та міжнародні наукові комітети ICOMOS взяти участь у кампанії з підвищення обізнаності для захисту спадщини видів і перспектив відповідно до недавньої Рекомендації ЮНЕСКО про історичні міські ландшафти.

Резолюція 17GA 2011/22 — Захист культурної спадщини у зв'язку з гірничими роботами та операціями: Росія Монтана

I. Захист культурної спадщини у зв'язку з гірничими роботами та операціями

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи важливість археологічної, будівничої, технологічної, ландшафтної і нематеріальної культурної спадщини в історії стародавнього чи сучасного людського суспільства та її визнання як промислової спадщини або занесення у Список всесвітньої спадщини та її попередній список;

Враховуючи зростаючий тиск від гірничого видобутку і операцій по культурній спадщині і, як наслідок, стурбованість громадянського суспільства і спеціалізованих установ та організацій, а також органів влади, відповідальних за здійснення Конвенції про всесвітню спадщину;

Визнаючи зусилля ЮНЕСКО та Міжнародної ради з гірничої справи і металів (МСГМ) щодо інтеграції культурної спадщини, зокрема спадщини корінних народів та місцевого населення, і природної спадщини у планування та експлуатацію гірничодобувних підприємств;

Просить Виконавчий комітет розпочати співпрацю з МСГМ з метою розробити принципи належної виробничої практики, які включатимуть увесь спектр пропозицій і міркувань по спадщині щодо гірничого видобутку і операцій, а також запропонувати у цьому напрямку співпрацю з ICOMOS.

II. Стосовно конкретного об'єкту спадщини, якого торкається гірничодобувна діяльність: Росія-Монтана / Альбурнус Майор (Румунія),

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Посилаючись на резолюцію № 20 13-ї Генеральної Асамблеї (Мадрид, 2002), резолюцію № 1 b 14-ї Надзвичайної Генеральної Асамблеї (Вікторія Фоллз, 2003), резолюцію Конференції ICOMOS, що відбулася в

м. Печ, Угорщина, 22–27 травня 2004 року, Заяву ІСАНМ про проект видобутку у Рошіа–Монтана, видану в Ліоні, Франція, під час конференції Європейської Археологічної асоціації 9 вересня 2004, резолюцією № 8 з 15–ї Генеральної Асамблеї (Сіань, 2005) і резолюцію № 4 з 16–ої Генеральної Асамблеї (Квебек, 2008) та всі дії, що здійснюються ІСОМОС та Румунським національним комітетом з метою вирішення цього конфлікту, і міжнародне визнання цього виняткового археологічного та культурного ландшафту, пов'язаного з історичною діяльністю по видобутку корисних копалин;

Беручи до уваги всі попередні заяви офіційних, наукових та професійних установ та органів, а отже, і кількох неурядових організацій та релігійних громад, а також нові розробки як в адміністративних заходах, так і в значній за обсягами діяльності по руйнуванню, що здійснюється гірничодобувною компанією;

Відзначаючи інформацію, отриману щодо останніх аналогічних ситуацій в інших місцях гірничих робіт у цій місцевості, які загрожують археологічній, архітектурній та історичній спадщині культурного ландшафту Гір Апусені;

Підтверджуючи важливе значення Рошіа–Монтана — Альбурнус Майор, культурного ландшафту, який склався протягом двох тисячоліть, від унікальних залишків римської підземної системи гірничих робіт до Середньовіччя, епохи Відродження та Нового часу, разом із традиційним шахтарським містом, успадкованим від епохи Габсбургів;

Знову висловлюючи свою глибоку стурбованість з приводу запланованих операцій з видобутку, які загрожують Рошіа–Монтана околицям; а також визнаючи необхідність ініціювання термінових заходів щодо порятунку, збереження та відновлення особливої спадщини Рошіа–Монтана;

Нагадуючи, що 27 листопада 2011 року Консультативний комітет ІСОМОС попросив Президента ІСОМОС спільно з Румунським національним комітетом, продовжувати свої зусилля з розробки процесу, за допомогою якого ІСОМОС зможе використовувати широкий спектр експертних знань, наявних серед членів організації для розгляду цього надзвичайно чутливого питання.

Закликає всі органи, які відповідають за управління, захист і збереження культурної спадщини Румунії зміцнити свою прихильність зобов'язанням і гарантувати пріоритетність захисту, збереження і зміц-

нення культурної спадщини та відповідно впроваджувати стратегію та передовий досвід.

Резолюція 17GA 2011/23 — La Halle Freysinnet (Ля-Аль-Фрезіне)

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи, що «La Halle Freysinnet» є винятковою паризькою будівлею, розташованою позаду Французької національної бібліотеки (Національна бібліотека Франції, НБФ), яка в даний час перебуває під загрозою і в небезпеці часткового руйнування;

Враховуючи, що Ежен Фрезіне (1879–1962) був інноваційним інженером, який став піонером у попередньо напружених і натягнутих бетонних конструкціях на початку 20-го століття;

Визнаючи, що Міжнародний науковий комітет ICOMOS зі спадщини двадцятого століття і аналізу та відновлення конструкцій відзначив важливість святкування «La Halle Freysinnet» як унікальної і значної бетонної конструкції, яка створила прецедент для появи будівельних інновацій двадцятого століття в усьому світі;

Настійно рекомендує, щоб французька влада зберегла будівлю з усією площею внутрішнього простору (18 тис. кв. м) у повній цілісності;

Просить Виконавчий комітет встановити контакту з відповідальними органами для підтримки захисту в даний час і в майбутньому та запропонувати співпрацю ICOMOS у досягненні цієї мети.

Резолюція 17GA 2011/24 — Спадщина російського архітектурного авангарду

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Беручи до уваги безперервну руйнацію всесвітньо відомих пам'яток російського архітектурного авангарду;

Підтримуючи зусилля міжнародних організацій, включаючи ICOMOS, DOCOMOMO, MAU і WMF і в попередні роки щодо запобігання тривалого руйнування цього цінного ресурсу спадщини;

Посилаючись на «Московську декларацію щодо архітектури та світової спадщини 20-го століття», підписану ICOMOS, DOCOMOMO і MAU в 2006 році;

Закликає російську владу вжити термінових заходів по збереженню та відновленню всесвітньо відомих пам'яток російського архітектурного авангарду, у тому числі будинків-студію Мельникова, клуб Русакова і Будинок Наркомфіну Гінзбурга з метою запобігання їх занепаду і руйнації.

Пункт 8-7 порядку денного 17GA — Інші резолюції з питань, пов'язаних зі спадщиною

Резолюція 17GA 2011/25 — Розробка протоколу ICOMOS для втручання, спрямованого на захист спадщини, що перебуває під загрозою

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Відзначаючи, що перед серйозним тиском, викликаним промисловим та комерційним розвитком в усьому світі, ICOMOS підтверджує свою відповідальність за захист культурної спадщини всіх культур, і визнаючи, що ICOMOS грає ключову роль в оцінці та аналізі значущості й стану збереження пам'яток, а також у пропонуванні ефективних стратегій для їх збереження та управління;

Підкреслюючи значення, яке має для ICOMOS можливість одноголосно публічно виступати, щоб підтримувати загальний авторитет і довіру до організації;

Визнаючи, що національні комітети ICOMOS часто мають більш детальну і оновлену інформацію про місцеві події, і, отже, мають важливі перспективи, які необхідно прийняти до уваги у запропонованому процесі;

Постановляє

Розробити постійний протокол для ICOMOS, на основі минулого досвіду, який може бути застосований до вирішення серйозних проблем розвитку, які можуть виникнути в майбутньому в глобальному масштабі;

Широко використовувати наявний досвід з розробки і впливу на спадщину, а також значні глобальні міждисциплінарні експертні знання ICOMOS у розробці основи для реагування на проблеми розвитку, які можуть вплинути на культурну спадщину;

Взяти до уваги всі рівні експертних знань ICOMOS, у тому числі виконавчих органів, національних комітетів та міжнародних наукових комітетів, але також і стурбованість місцевих професіоналів та інших зацікавлених сторін;

Тісно співпрацювати в таких випадках з відповідними національними комітетами, а також на основі консенсусу, враховуючи, що вони є ключовими елементами в ініціюванні, плануванні, організації, здійсненні та контролі заходів, вжитих щодо місцевих проблем;

Сформулювати рекомендації ICOMOS по доречних і можливих заходах, які забезпечать найкращий захист і збереження для відповідних ресурсів культурної спадщини за тих обставин, що склалися.

Резолюція 17GA 2011/26 — Захист інститутів і систем управління культурної спадщини в контексті сучасної економічної кризи
17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Усвідомлюючи основні фактори тиску на уряди і суспільства в контексті поточної глобальної економічної кризи, та враховуючи інвестиції, зроблені багатьма урядами у справі збереження і зміцнення об'єктів культурної спадщини в рамках їх стратегій відновлення;

Просить уряди, зокрема, ті, що беруть участь у здійсненні Конвенції про всесвітню спадщину, підтримувати їхні зобов'язання, а також зберігати цілісність інститутів та професійних груп, а також основні проекти і програми зі збереження спадщини, при визначенні стратегій вирішення фінансової кризи на їх території;

Також просить всі органи, відповідальні за прийняття відповідних рішень, підтримувати програми міжнародного співробітництва або допомоги по збереженню об'єктів, будівель або ландшафтів, віднесених до спадщини;

Враховує важливість належним чином підготовленого персоналу на всіх проектах, спрямованих на зміцнення ролі культурної спадщини у її внеску в розвиток економіки та туризму, і з жalem відзначає, що із впровадженням законодавства цим проектам загрожує небезпека, оскільки вони їх може бути відкладено, порушено або навіть припинено;

Також просить, щоб уряди, які постраждали від фінансових труднощів (наприклад, Греція) вивчили можливість використання культурної спадщини як рушійної сили у пом'якшенні наслідків економічної кризи, і пропонує співпрацю національних та міжнародних наукових комітетів ICOMOS для надання допомоги в таких дослідженнях.

Резолюція 17GA 2011/27 — Забезпечення визнання ролі культури та культурної спадщини у сталому розвитку
17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи, що інтеграція принципів сталого розвитку та його трьох «стовпів» — навколишнього середовища, економіки і суспільства — у політику, програми комплексного планування та законодавство дедалі більшого числа країн, регіонів і міст, дає надію на відновлення рівноваги між збереженням спадщини і розвитком, а також на

зменшення або запобігання ризиків, пов'язаних з несталими формами використання земельних ділянок або ресурсів;

Зазначивши, що за своєю природою культурна спадщина та її збереження є ілюстрацією цих принципів поряд із традиційними знаннями, які дають доказ здатності людських суспільств розвиватися в гармонії з навколишнім середовищем, і що, незважаючи на положення статті 5 Конвенції про всесвітню спадщину, культура та культурна спадщина рідко визнається і розглядається як частина сталого розвитку;

Враховуючи, що ця байдужість часто призводить до пошкодження або втрати культурної спадщини, історичних будівель або ландшафтів в результаті бездумного застосування правил контролю споживання енергії та реалізації політики в інших областях в ім'я сталого розвитку, без належного досвіду в культурній спадщині та її збереженні;

Визнаючи цінні ініціативи на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівні для ув'язки біо-різноманіття, культурного різноманіття, культурної спадщини, традиційних знань та сталого розвитку, зокрема, в контексті реалізації Конвенції про всесвітню спадщину і гідний обмін думками з нагоди Наукового симпозіуму зі спадщини, як рушійної сили розвитку;

Вважає, що культура і культурна спадщина, її збереження і збагачення мають бути оголошені основним фактором («четвертим стовпом») сталого розвитку на наступному Саміті Землі, запланованому в Ріо-де-Жанейро в 2012 році;

Просить Виконавчий комітет запропонувати співробітництво ICOMOS в ЮНЕСКО та інших міжурядових, міжнародних та національних організаціях з метою реалізації цього визнання в політиці, законодавстві, стандартах і програмах, пов'язаних зі спадщиною та її культурними цінностями.

Резолюція 17GA 2011/28 — 40-ва річниця Конвенції про світову спадщину

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи 40-річну річницю, що відзначатиме у 2012 році Конвенція про всесвітню спадщину, яка є одним з видатних інструментів для національного та міжнародного співробітництва на підтримку охорони і поліпшення стану спадщини в усьому світі;

Враховуючи особливу роль покладена на ICOMOS у Конвенції як на консультативний орган, і виняткові можливості, які вона надає для

здійснення наших наукових і професійних обов'язків при участі всієї мережі національних і міжнародних наукових комітетів, а також членів ICOMOS;

Визнаючи значення минулих і нинішніх зусиль національних комітетів, докладених на допомогу ICOMOS у здійсненні її ролі і на здійснення свого внеску у реалізацію положень Конвенції на національному рівні, наприклад, через механізми превентивного моніторингу, згаданих в Резолюції № 27 з 16-ї Генеральної Асамблеї (Квебек, 2008);

Надсилає до держав-учасниць, до Комітету всесвітньої спадщини і до ЮНЕСКО з нагоди цієї 40-ї річниці, своїйнайтепліші поздоровлення, відзначаючи прогрес, досягнутий у співпраці задля виконання цілей Конвенції перед майбутніми проблемами;

Просить Виконавчий комітет, з нагоди 40-річчя Конвенції про всесвітню спадщину, надати Всесвітній спадщині особливого статусу у Трирічному плані дій і включити обговорення поточних і майбутніх питань, пов'язаних з діяльністю ICOMOS у галузі Всесвітньої спадщини, до порядку денного засідання Консультативного комітету, що відбудеться у 2012 році.

Резолюція 17GA 2011/29 — за програмою ICOMOS «Світова спадщина в ім'я миру»

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Відзначаючи, що на «Міжнародному симпозіумі зі всесвітньої спадщини», проводився спільно Міжнародним науковим комітетом ICOMOS з культурних маршрутів (СІС) і ICOMOS Японії 1-го листопада 2009 року в місті Ісе, Японія, досліджувалися та обговорювалися майбутні внески Всесвітньої спадщини в створення і підтримання миру в усьому світі, і прийшли до висновку, що передача всесвітньої культурної і природної спадщини майбутнім поколінням має важливе значення для духовного розвитку і благополуччя людства;

Розуміючи, що ініціативи в контексті Всесвітньої спадщини надають можливості для заохочення транскордонного співробітництва та взаєморозуміння між різними націями і народами, і тим самим сприяють підтримання миру в усьому світі, що певні типи спадщини, такі як культурні маршрути, і транснаціональні та транскордонні об'єкти спадщини мають потенціал для того, щоб внести істотний внесок у культурний обмін та взаємне створення експертних знань зі спадщини,

Закликає до розробки механізмів ефективної практики за участі національних комітетів ICOMOS та відповідних державних органів для обміну та збереженню спадщини і передачі ініціатив з метою забезпечення комплексного і всебічного управління та моніторингу транснаціональної спадщини;

Закликає також національні та міжнародні наукові комітети ICOMOS до подальшого вивчення можливостей культурної спадщини в процесах побудови миру і до заохочення ініціатив з використанням цього потенціалу;

Просить Виконавчий комітет у співпраці з Міжнародним науковим комітетом ICOMOS по спільній архітектурній спадщині, започатковує міжнародну робочу групу для вивчення потенціалу транснаціонального співробітництва по збереженню спільної спадщини, що може сприяти подальшому розвитку миру в усьому світі;

Просить також міжнародну робочу групу вивчити можливості використання відповідального туризму для поглиблення розуміння транснаціональної та транскордонної спадщини, а також розробити методи поширення типових проектів передового досвіду, які принесуть користь місцевим громадам за рахунок зменшення джерел конфліктів.

Резолюція 17GA 2011/30 — Наша спільна гідність: правозахисні підходи до керування спадщиною

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Нагадуючи, що права людини вже були висловлені в якості важливого елемента в усіх заходах ЮНЕСКО (Конституція ЮНЕСКО), а також ICOMOS у Стокгольмській декларації 1998 року з нагоди святкування 50-ї річниці Загальної декларації прав людини;

Відзначаючи тісну співпрацю між ICOMOS й такими організаціями, як Міжнародна коаліція місць совісті та підтверджуючи загальну прихильність членів ICOMOS до справи захисту прав людини;

Розмірковуючи, що нехтування правами людини може негативно позначитися на національних та міжнародних зобов'язаннях щодо загальноприйнятих цілей людського розвитку, і вважаючи, що підвищення рівня знань і використання правозахисних підходів до управління спадщиною може сприяти більш спокійному і конструктивному рішенню потенційних спорів;

Визнаючи позитивний внесок Конвенції про всесвітню спадщину у створенні міжнародного розуміння культурного та природного різно-

маніття, ICOMOS знає про випадки, коли були знехтувані права людини окремих осіб і громад, які пов'язані або живуть у межах об'єктів всесвітньої спадщини;

Визнає, що інтеграція в галузі прав людини має важливе значення для ідентифікації та збереження спадщини, вважає, що реалізація ініціатив по збереженню спадщини повинна бути підтримана на основі прав людини, ґрунтуючись на підходах, представлених як «перевірка стійкості» на всіх етапах цієї діяльності;

Просить Виконавчий комітет розробити ініціативу «Наша спільна гідність», як основний вид діяльності в Трирічному плані дій ICOMOS 2012–14.

Резолюція 17GA 2011/31 — Дії проти незаконного обігу культурних цінностей

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Нагадуючи про Гаазьку конвенцію про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту (1954), у тому числі її перший (1956) і другий (1999) протоколи, Конвенцію ЮНЕСКО про заходи, спрямовані на заборону і запобігання незаконному ввезенню, вивезенню і передачі права власності на культурні цінності (1970), Конвенція УНІДРУА про викрадені або незаконно вивезені культурні цінності (1995) і Інтерпол, список ЮНЕСКО та ІКОМ по основних заходах у боротьбі зі зростанням незаконного продажу предметів культури через Інтернет, 7 і 8 березня 2006 р.

Враховуючи, що незаконний обіг культурних цінностей зростає, і визнаючи, що в даний час він вважається третім найчастішим злочином у світі після торгівлі наркотиками і зброєю, і є частиною організованої злочинності,

Висловлює свою глибоку стурбованість тим, що незаконні розкопки, крадіжки артефактів і незаконний обіг культурних цінностей, часто виникає після природних чи техногенних катастроф;

Знову підтверджує свою глибоку стурбованість з приводу зростаючої кількості мародерських сайтів і з приводу того, що вкрадені об'єкти все частіше продаються на електронному ринку;

Закликає Виконавчий комітет забезпечити готовність ICOMOS до співпраці з усіма зацікавленими партнерами та до обміну інформацією задля спільного підходу до цієї серйозної проблеми, яка зростає у зв'язку з економічною кризою.

Резолюція 17GA 2011/32 — Фундаментальні цінності пам'яток та історичних місць

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Ухвалила передати проект резолюції про фундаментальні цінності пам'ятників і об'єктів, запропонованих ICOMOS Австрії, Боснії і Герцеговини, Хорватії, Чехії, Угорщини, Німеччини, Македонії, Румунії, Сербії та Швейцарії, до Виконавчого комітету для подальшого обговорення та прийняття;

Просить Виконавчий комітет надати резолюцію з цього питання всім членам ICOMOS.

Резолюція 17GA 2011/33 — Захист споруд, місць та об'єктів спадщини, що перебувають під дипломатичним статусом або під міжнародним управлінням

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи, що по всьому світу споруди або об'єкти спадщини перебувають під управлінням в рамках міжнародних конвенцій або мандатів і в силу їхнього екстериторіального статусу вони не охоплюються національним законодавством, яке діє на навколишній території;

Відзначаючи, що, зокрема, це стосується дипломатичних представництв та посольств чи територій, які перебувають під управлінням в рамках мандата Організації Об'єднаних Націй або інших міжурядових організацій, і включає в себе знакові споруди, такі як Секретаріат ООН в Нью-Йорку або штаб-квартиру ЮНЕСКО в Парижі;

Враховуючи місію та статутні цілі ICOMOS, і те, що 17-та Генеральна Асамблея ICOMOS була скликана у штаб-квартирі ЮНЕСКО, у знаковій будівлі спадщини 20-го століття;

Закликає національні комітети та міжнародні наукові комітети ICOMOS ініціювати дискусії та ініціативи, спрямовані на захист посольств, дипломатичних місій та інших екстра територіальних комплексів, які необхідно захистити з огляду на їх знакову природу;

Підтверджує готовність ICOMOS співпрацювати з відповідними установами Організації Об'єднаних Націй та іншими відповідними партнерами для надання допомоги в плануванні й здійсненні програм реконструкції та збереження спадщини для їхніх приміщень, штаб-квартир, посольств, дипломатичних місій та інших екстра-територіальних комплексів.

Резолюція 17GA 2011/34 — Передові практики культурних маршрутів

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Посилаючись на резолюцію 16-ї Генеральної Асамблеї (Квебек, 2008), якою затверджена Хартія ICOMOS по культурних маршрутах, і в якій чітко представлені всі різні поняття щодо визначень, показників, типів, ідентифікації, цілісності, автентичності, методології, досліджень, захисту, оцінки, збереження, охорони, управління, участі та міжнародного співробітництва в галузі культурних маршрутів;

Враховуючи, що існуюча практика в ряді країн, яка головним чином стосується методів ідентифікації, захисту та управління культурними маршрутами або їх ділянками і відгалуженнями, отримує додаткові вигоди від подальшої діяльності щодо створення потенціалу та передачі встановлених міжнародних стандартів;

Враховуючи, що в контексті деяких призначених міжнародних культурних маршрутів, у тому числі маршрутів Світової спадщини ЮНЕСКО, можна визнати недоліки,

Постановляє поширити і зміцнити розуміння і використання Статуту ICOMOS по культурних маршрутах як основоположного тексту на всіх рівнях, в тому числі в заходах із підготовки кадрів, і просить Вчену раду та Консультативний комітет розглянути стратегії щодо його поширення і застосування.

Резолюція 17GA 2011/35 — Захист та покращення спадщини священних місць, споруд та ландшафтів

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи значну присутність священних місць, споруд і ландшафтів, у тому числі паломницьких маршрутів і пов'язаних з ними об'єктів та архівів, а також традиції і ритуали у культурній, історичній та художній спадщині на місцевому, національному та міжнародному рівнях;

Відзначаючи особливу різноманітність і складність соціально-культурних, технічних, юридичних і фінансових питань, пов'язаних із захистом, збереженням і зміцненням цієї культурної спадщини, а також конкретні загрози, що впливають на неї в сучасному світі, та зусилля багатьох урядів чи міжнародних організацій (ЮНЕСКО, ІККРОМ, СОР, Рада Європи), спрямовані на усунення цих перешкод;

Посилаючись на роботи багатьох національних комітетів і на резолюції з релігійної спадщини, представлені і прийняті на 14-й, 15-й і 16-й Генеральних Асамблеях ICOMOS;

Вітає створення робочої групи ICOMOS задля заснування фундації Міжнародного наукового комітету для вирішення питань релігійної / священної / духовної спадщини, та рішення Вченої ради в цьому відношенні;

Закликає робочу групу до контактів задля співпраці з Міжнародними науковими комітетами по культурних маршрутах (СІІС), культурних ландшафтах (ISCCCL) і нематеріальній культурній спадщині (ІСІН).

Резолюція 17GA 2011/36 — Збереження пам'яток і об'єктів пам'ятних місць спадщини, присвячених збройним конфліктам
17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи зростаючий вплив світових конфліктів на суспільство, зокрема конфліктів 20-го століття, які також привели до створення сучасної системи міжнародних організацій та інститутів, які складають основу міжнародного співробітництва в галузі збереження культурної спадщини в разі війни, як і в мирний час;

Враховуючи численні пам'ятники, кладовища, ландшафти та інші пам'ятні місця великих міжнародних конфліктів у всіх регіонах світу, зусилля щодо збереження цієї спадщини і загалом пам'ятних місць конфліктів та військових і цивільних жертв конфліктів,

Підтверджує важливість спадщини пам'ятних місць і пропозицію ICOMOS щодо допомоги відповідальним органам влади у збереженні пам'яток та внеску в освіту й обізнаність нинішнього і майбутніх поколінь;

Резолюція 17GA 2011/37 — Резолюція про принципи збереження спадщини 20-го століття
17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Нагадуючи, що виявлення, збереження та представлення об'єктів спадщини модерністської і постмодерністської епохи вже давно викликає занепокоєння і прихильність з боку ICOMOS;

Із задоволенням відзначаючи розробку проекту тексту «Підходи до збереження архітектурної спадщини ХХ століття (Мадридський документ)» Міжнародним науковим комітетом ICOMOS по спадщині ХХ століття та його поширення для отримання коментарів і обговорення і беручи до уваги весь спектр спадщини ХХ століття,

Закликає до всебічної участі в роботі національних та міжнародних наукових комітетів щодо поточної розробки цих проектів концепцій.

Резолюція 17GA 2011/38 — Енергозбереження і сталий розвиток
17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Посилаючись на резолюцію № 29 від 16-ї Генеральної Асамблеї (Квебек, 2008), що стосується енергозбереження та сталого розвитку;

Беручи до уваги рішення Консультативного комітету, який засідав у Дубліні в жовтні 2010 року, про створення робочої групи з метою організації Міжнародного наукового комітету, присвяченого цьому питанню, і наслідуючи першу доповідь цієї робочої групи, яка була представлена на Вченій раді в Парижі в листопаді 2011 року;

Враховуючи, що нещодавно прийняте законодавство, а також державні та промислові стандарти, які заохочують до економії енергії в будівлях, не визнають енергоефективності існуючих споруд або їх потенціал для модернізації енергоефективності, а також витрати на життєвий цикл на знесення та заміни і тому є непридатними до специфіки існуючих будівель;

Відзначаючи, що дотримання цих законів і стандартів в архітектурних характеристиках багатьох будівель призводить до катастрофічних збитків, особливо з естетичної та технічної точок зору, а іноді призводить до повного знесення та перебудови з використанням сучасних матеріалів та технік,

Вітає зусилля робочої групи щодо розширення і спрямування роботи в напрямку формування Міжнародного наукового комітету з даного питання у найближчий час.

Резолюція 17GA 2011/39 — Реконструкція

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Посилаючись на Венеціанську хартію (1964), Дрезденську декларацію про реконструкцію (1982), Документ Нара про автентичність (1994), Краківську хартію (2000), а також інші рекомендації, що стосуються теорії і практики реконструкції;

Беручи до уваги значне зростання в глобальному масштабі робіт з реконструкції пам'яток і ансамблів, у тому числі й об'єктів всесвітньої спадщини;

Відзначаючи нехтування існуючими теоретичними принципами обґрунтування реконструкції, а нові тенденції до значної комерціалізації відновлювальних робіт,

Закликає ICOMOS у терміновому порядку розпочати обговорення цього нового і зростаючого явища у сфері реконструкції.

Резолюція 17GA 2011/40

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Вирішила не розглядати проект резолюції про інвентаризацію та реєстри об'єктів, споруд, ансамблів, ландшафтів та інших місць спадщини; проект резолюції по збереженню культурної спадщини сільського господарства та рибальства; проект резолюції по візуальному забрудненню рекламними оголошеннями і рекламними щитами, проект резолюції щодо збереження та популяризації традиційних промислів і технологій для їх збереження, які були запропоновані ICOMOS Канади, а також проект резолюції про захист і охорону румунської спадщини, запропонований Асоціацією Pro Patrimonio (Франція), та Асоціацією Rencontres Patrimoine Європа-Румунія (RPER).

Пункт 8-8 порядку денного 17GA — Резолюції з організаційних питань

Резолюція GA 2011/41 — Міжнародний фонд Реймона Лемера

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Враховуючи, що Резолюція № 29, прийнята 12-ю Генеральною Асамблеєю (Мехіко, 1999), спрямована на створення Міжнародного фонду Реймона Лемера, що був організований з метою збирання коштів для підготовки молодих фахівців зі спадщини та враховуючи Резолюцію № 19, прийняту 16-ю Генеральною Асамблеєю (Квебек, 2008);

Визнаючи, що зібрані кошти будуть служити для надання стипендій для молодих фахівців зі спадщини, що дозволить їм взяти участь в аспірантурі чи стажуванні у галузі збереження і відновлення спадщини по всьому світу, забезпечуючи тим самим висококваліфікованих членів організації;

Відзначаючи із вдячністю, що Фонд отримав підтримку провідних членів ICOMOS і що була виділена сума у 8000 євро;

Зазначаючи, що Фонд за підтримки Виконавчого комітету був представлений 27 вересня 2008 року на Молодіжному форумі, організованому в рамках 16-ї Генеральної Асамблеї в Квебеку, і що Генеральна Асамблея поклала управління Фондом на Міжнародний Секретаріат,

Настійно закликає Виконавчий комітет:

Поширювати інформацію про Фонд Реймона Лемера задля знань наступного покоління на всіх членів ICOMOS і запропонувати їм вносити свій внесок до Фонду;

Укладати угоди про співробітництво з центрами з навчання фахівців в галузі збереження культурної спадщини,

Розробити критерії для призначення стипендій та представити доповідь щодо використання коштів Фонду на 18-й Генеральній Асамблеї.

Резолюція 17GA 2011/42 — Іспанська мова як робоча мова

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Посилаючись на Декларацію Софії, виголошену на закритті 11-ї Генеральної Асамблеї (Софія, 1996), Резолюцію №18 щодо «Інтеграції іспанської мови на Генеральних асамблеях і засіданнях Комітету», прийняту на 16-й Генеральній Асамблеї (Квебек, 2008), а також на результати роботи Цільової групи на засіданні Консультативного комітету на Мальті (2009);

Відзначаючи зростання кількості національних комітетів, а також кількість членів з іспаномовних країн, що відповідає тенденціям у соціальній і демографічній еволюції в світі;

Визнаючи, що вищезгадана ситуація зробила іспанську однією з трьох найбільш поширених мов в ICOMOS;

Визнаючи важливість наукових текстів, а також великий обсяг знань щодо спадщини, які наявні в іbero-американських країнах;

Враховуючи, необхідність дослідження всіх можливих шляхів вирішення передбачуваних або фактичних фінансових проблем в кожному конкретному випадку;

Постановляє:

Просити робочу групу зі Статуту ICOMOS вивчити можливість інтеграції пропозиції щодо зміни Статуту ICOMOS на включення іспанської мови в якості робочої мови;

Висловити подяку Національного комітету Ірландії за забезпечення усного перекладу на іспанську мову на засіданні Консультативного комітету в 2010 році, а також за зусилля, які здійснюються Канадою і Францією щодо забезпечення перекладу на іспанську мову на 16-й і 17-й Генеральних Асамблеях;

Визнати, зокрема, поліпшення у використанні іспанської мови, досягнуте співробітниками ICOMOS в Міжнародному секретаріаті в Парижі;

Резолюція 17GA 2011/43 — Нова штаб-квартира ICOMOS у Шарантоні

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS

Висловлює вдячність французькій владі, зокрема Міністру культури і комунікацій за постійну підтримку ICOMOS, починаючи з пропозиції Андре Мальро про створення штаб-квартири ICOMOS в Парижі;

Щиро вітає нові можливості, які будуть створені завдяки пропозиції забезпечити нову штаб-квартиру ICOMOS в Шарантоні, в історичній будівлі, яка використовується спільно Медіатекою з архітектури та спадщини;

Просить Виконавчий комітет про створення робочої групи у співпраці з Консультативним комітетом і Вченою радою, щоб найкращим чином використовувати нові приміщення, застосовувати спільні зусилля із Медіатекою і аналогічними установами в усьому світі і спланувати діяльність.

Резолюція 17GA 2011/44 — Розвиток мережі ICOMOS

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS

Ухвалила рішення передати проект резолюції про розвиток мережі ICOMOS, в якому містяться комбіновані пропозиції організацій ICOMOS Австрії, Німеччини, Люксембургу та Швейцарії, а також Канади до Виконавчого комітету для подальшого обговорення та ухвалення;

Просить Виконавчий комітет, щоб резолюція, прийнята з цього питання, була доступною для всіх членів ICOMOS.

Резолюція GA 2011/45

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS,

Вирішила не розглядати проект резолюції про захист назви ICOMOS, запропонований ICOMOS Канади.

Пункт 9-1 порядку денного 17GA — Запрошення на 18-ту Генеральну Асамблею у 2014 році

Резолюція 17GA 2011/46

17-та Генеральна Асамблея ICOMOS

Із задоволенням приймає запрошення Італійського Національного комітету щодо проведення 18-ї сесії Генеральної Асамблеї в 2014 році у Флоренції.